

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 164 (1914) ♦ П'ятниця, 28 серпня 1998 року ♦ Ціна договірна

Київ і Москва у черзі до МВФ

У середу в Криму відбулася зустріч Президента України Леоніда Кучми з виконуючим обов'язки прем'єр-міністра Російської Федерації Віктором Черномірдіним і Президентом Білорусі Олександром Лукашенком.

Того ж дня Леонід Кучма прийняв директора-розпорядника Міжнародного валютного фонду Мішеля Камдессю.

Віктор Черномірдин, як повідомляє «Інтерфакс-Україна», прибув до Криму на дві години, але за цей час встиг не лише «провести консультації з двома президентами, а й зустрітися з Мішелем Камдессю». Борис Єльцин у телефонній розмові з Черномірдіним схвалив його поїздку і зазначив, що «консультації, які він проведе з Кучмою і Лукашенком, відіграють важливу роль у системі відносин з РФ і СНД».

(Закінчення на 5-й стор.).

Кріодобавки: рекордні якість та кількість

У Харкові вийшло на проектну потужність одне з найбільших в Європі підприємств з виробництва вітамінних харчових добавок, які отримують за низькотемпературними технологіями з фруктів і ягід, повідомляє ДІНАУ. Унікальний технологічний комплекс з виготовлення таких кріодобавок створено у науково-виробничій фірмі «Кріокон». Він може виробляти 200 тонн вітамінних харчових добавок за рік. Завдяки низькотемпературній технології у кріопорошку зберігається до 98 відсотків вітамінів, мінеральних речовин, а також смак і запах свіжих фруктів та ягід.

Завтра — День авіації

Енергія висоти

Подолати — ось слово, яке напрочуд точно характеризує одну з найромантичніших сфер людської діяльності — АВІАЦІЮ.

Ще первісні люди, дивлячись у небо, заворожено стежили за істотами, котрі пролітали над ними. Не знаючи нічого про гравітацію, земний світ жив за її законами.

Вдовольнити спрагу й голод було для людини потребою, а подолати земне тяжіння — її давньою мрією.

Подолала... Але не з допомогою крил, якими природа наділила птахів, а з допомогою розуму.

Сучасний світ тепер немислимий без авіації. Вона зробила людину комунікабельнішою і сильнішою. Протягом одного століття,

тобто за одну історичну мить, авіація з мрії і вправ для диваків перетворилася на невід'ємний атрибут цивілізації, на потужну індустрію, на науку, промисловість, транспорт. На спосіб життя.

І скільки існує авіація, стільки її головним девізом залишається емке поняття: подолати. Подолати закони природи, власне незнання, страх і гіркоту втрат, невігластво й конкуренцію. Іти вперед — означає долати.

Нині українська авіація, як і економіка загалом, складає чи не найважчий іспит у своїй історії. Але ж подолання закладене в природі авіації. Цього ми їй і бажаємо: здолавши, прагнути нових висот!

Фото Георгія НЕСТЕРЕНКА.

І заплакало небо над «Спартою»...

Велику радість пережили минулої середні прихильники футболу в нашій країні, і зокрема вірні друзі київського «Динамо». Український чемпіон після невдачі в домашній зустрічі проти «Спарти» таки взяв гору у Празі. Там усе вирішили післяматчеві пенальті. А героєм став воротар «Динамо» Олександр Шовковський. Динамівці з Києва вдріт поспіль вийшли до групового турніру Ліги чемпіонів. Вітаємо!

На знімку: чудовий динамівський воротар Олександр Шовковський.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Звіт про матч «Спарта» — «Динамо» читайте на 9-й стор.

○ Миколаївським арбітражним судом розірвано контракт між суднобудівним заводом «Океан» та Чорноморським морським пароплаванням.

○ Кілька десятків мешканців Одеси пікетували проведення україно-американських військово-морських навчань «Сі Бриз-98».

○ На березі Азовського моря, біля заводу «Азовсталь» (Донецька область), знайдено тіла двох рибалок, котрі 23 серпня вийшли в море та зникли.

P.S.

Річна норма для трьох мільйонів чоловік

Із далекої Атлантики, де ведуть промисел судна акціонерної рибпромислової компанії «Антарктика», до Одеси надійшло приємне повідомлення. Екіпаж траулера «Стрілець» на чолі з капітаном Володимиром Міщуким досяг рекордного добового вилову риби — 93 тонни при 70 за нормою. З перевищенням завдань працює й решта суден компанії. Це дало змогу наростити вилов риби на 42 відсотки, порівняно з відповідним періодом минулого року. Фахівці підрахували: якщо виходити з медично обґрунтованих норм споживання (воно в нас, на жаль, у кілька разів менше), то добутою флотом компанії рибною продукцією можна цілий рік годувати понад три мільйони чоловік.

Настав шахтарський 1999-й

Гірники шахти імені Космонавтів державної холдингової компанії «Рівенькіантрацит» видали на-гора 570 тисяч тонн високоякісного вугілля. Тобто вже виконали свою річну норму. Із святом трудової перемоги героїв привітали квітами.

Фото ДІНАУ.

У номер

Наші миротворці і транспортні засоби «прорвалися» до Придністров'я

З'ясовується, Кишинів і Тирасполь можуть не лише сваритися, а й домовлятися. Днями їхня Об'єднана контрольна комісія (ОКК) ухвалила рішення про введення до зони безпеси Придністровського регіону українських миротворців. Згідно з планом ОКК, спочатку там працюватимуть... десять українських військових спостерігачів та чотири українські транспортні засоби! Мабуть, саме так широке майбутнє представництво нашої військової сили дало підстави співголови ОКК від Придністров'я Володимирові Боднару назвати ухвалене рішення «великим проривом вперед». За його словами, відтепер Україна стає рівноправним гарантом-миротворцем на молдовських теренах.

Досі в Придністровському регіоні стоять близько двох тисяч військових від Молдови, Росії та невизнаної Придністровської Молдавської Республіки. Кількість їхніх транспортних засобів невідома. Діють вони згідно з молдово-російською угодою про принципи мирного врегулювання конфлікту в Придністров'ї від 21 липня 1992 року. Слід, очевидно, додати, що російська частина контингенту досі залишається там у супереч зобов'язанням Росії як члена Ради Європи щодо їхнього якнайшвидшого повернення на батьківщину.

Перший дзвінок у Криму пролунає вчасно

— Усі школи в Криму вчасно розпочнуть новий навчальний рік, — так сподівання висловив на зустрічі з журналістами голова Ради міністрів автономії Сергій Куніцин. За його словами, кримський уряд тримає своє слово і всі вчителі в автономній республіці до кінця місяця отримають зарплату. Він повідомив, що кошти вже надійшли до 12 регіонів півострова і за день-два уряд повністю розрахується з педагогами. Проте старі борги влада віддаватиме пізніше і поступово.

За даними міністра освіти Криму Валентини Левіної, заборгованість перед освітянською галуззю за 1996-97 рр. зберігається на рівні 10 млн. грн., а за 1998 рік — сягнула 24,8 млн. грн. Правда, останнім часом ця сума зменшується. Саме тому, що уряд автономії виконує свої обіцянки з погашення заборгованості, кримські вчителі відмовилися від страйку 1 вересня.

Кілька тягне за грати...

«Замітати сліди», змінюючи свої показання, почали двох підприємців, які минулого тижня продавали солону чорноморську кільку на стихійних базарах Заводського району Запоріжжя. Згідно з проведеними лабораторними аналізами, саме їхня кілька стала причиною отруєння 23 покупців, які «клонули» й потрапили до інфекційних лікарень міста. Серед потерпілих — двоє дітей.

Як повідомив заступник головного санітарного лікаря Запоріжжя Олександр Губернік, у хворих, як і в кільки, виявлено один тип вібріону — галафеліоз, що спричинив отруєння. Нині ліквідовано всю неякісну кільку, проведено аналізи цього товару на ринках міста. Олександр Губернік не виключає, що горе-підприємці підпільно займалися заготовкою кільки, а тому й висувують слідству різні версії її походження.

Чим більше турів, тим краща пайка

До книги рекордів Гіннеса можна занести парламентські вибори в Україні. Таку думку висловив головний редактор газети «Ми» Сергій Одарич на прес-конференції «Темниці зачарованого 221-го виборчого округу». «У цьому окрузі вже двічі проводили вибори до Верховної Ради, — зазначив він. — І, ймовірно, що в цьому році встигнемо провести третій». Цей округ у народі неслучайно назвали «зачарованим», бо кандидат у депутати Юрій Оробець кілька разів набирав тут найбільше голосів, але став депутатом лише один раз. Ось і на перевиборах 16 серпня він отримав найбільшу кількість голосів. Проте вибори визнано недійсними. Окружна комісія виявила на кількох дільницях 100 бюлетенів нествореного зразка, поданих за кандидата Андрія Альошина, і 27 подібних «фальшивок» — за Юрія Оробця, який мав значну перевагу голосів. Учасники прес-конференції вважають, що це було зроблено з метою зриву виборів.

Водночас колишній кандидат у народні депутати розповів про те, як купувалися голоси виборців, і висловив думку: «Чим частіше проводитимуться вибори, тим більше мої опоненти будуть задовольняти виборців, роздаючи гроші, продукти харчування». Оскільки деякі його опоненти розповсюджували не лише свої «солодкі» програми-«обіцянки», а й підкріплювали їх ділом, роздавали харчові набори або платили 20 гривень за один голос просто на виборчій дільниці. До речі, «такса» на персвиборах зросла. На березневих позначка навпроти прізвища коштувала 10 гривень. На думку пана Оробця, якщо кожного року проводити президентські вибори, то громадяни не страждали б від багатомісячних несплат зароблених коштів і пенсій.

Юрія Оробця не лякає і не засмучує третій тур виборів, бо тоді виборці «отримають нову пайку масла, гречки, круп»... Турбує інше: беззаконня, хабарництво процвітають в Україні. Безсоромно купується все, в тому числі голоси виборців. І все ж Юрій Оробець сподівається на перемогу і має намір звернутися до Міжнародного суду для захисту своїх політичних прав. Водночас він упевнений, що можна знайти правду навіть у нашій державі, бо «незадоволених владою більше, ніж голодних».

Юлія ШЕЙКО.

Юрій Оробець

Врожай-98

Воли ревітимуть — ясла не повні

Площі кормових культур на Україні порівняно з минулим роком зменшилися на 1,1 млн. га. Як повідомили в Держкомстаті, поля під кукурудзу на силос і зелений корм скоротилися на 18,5%, під однолітні трави — на 15,1%.

Заготовлено 3,91 центнера кормів усіх видів на одну умовну голову великої рогатої худоби, що на 0,28 центнера менше від торішніх показників.

Заробили, та не отримали

Публікуємо дані Національного банку про стан заборгованості з виплати заробітної плати загалом по Україні

Затримки виплати заробітної плати по Україні *)

	на 1 січня 1998 року Загальна сума заборгов.	на 1 квітня 1998 року Загальна сума заборгов.	на 1 липня 1998 року Загальна сума заборгов.	на 1 серпня 1998 року Загальна сума заборгов.	на 11 серпня 1998 року Загальна сума заборгов.	на 16 серпня 1998 року Загальна сума заборгов.
Усього по Україні	4907.8	5336.6	5785.4	5996.8	6090.2	6175.9
у тому числі:						
— за бюджетними організ.	716.8	759.4	843.8	909.5	948.6	948.6
— за небюджетними організ.	4191.0	4577.2	4941.6	5087.3	5141.6	5227.1
За всіма підприємствами і організаціями терміном:						
— до місяця	416.1	417.3	456.4	457.0	454.0	487.7
— від 1 до 2 місяців	429.7	478.4	465.2	482.0	497.3	518.8
— від 2 до 3 місяців	507.4	558.3	539.7	556.0	569.9	561.5
— понад 3 місяці	3554.6	3882.6	4324.1	4501.8	4569.0	4607.9

ЗАТРИМКИ ВИПЛАТИ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ по всіх організаціях та установах з причин на 16 серпня 1998 року

Назва	Загальна кількість випадків	Загальна сума заборгованості	Прострочена заборгованість у заробітній платі з причин:							
			відсутність коштів на коррахунках банку		відсутність коштів на рахун. підприємств, установ, організацій		відсутність готівки в банках у зв'язку з несвоєчасним заведенням з вини рег. управ. НБУ		інші причини	
			кількість	сума	кількість	сума	кількість	сума	кількість	сума
1. Вінницька	13432	186974.8	0	0.0	13432	186974.8	0	0.0	0	0.0
2. Волинська	15428	126393.3	0	0.0	15414	126357.5	0	0.0	14	35.8
3. Дніпропетровська	12066	600130.2	0	0.0	12031	600072.9	0	0.0	35	57.3
4. Донецька	17991	907896.3	0	0.0	17958	907867.8	0	0.0	33	28.5
5. Житомирська	13858	156797.7	0	0.0	13810	156555.5	0	0.0	48	242.2
6. Закарпатська	1785	57226.1	0	0.0	1785	57226.1	0	0.0	0	0.0
7. Запорізька	10868	259044.1	0	0.0	10838	258974.8	0	0.0	30	69.3
8. Івано-Франківська	2284	127158.4	0	0.0	2284	127158.4	0	0.0	0	0.0
9. Київська	3729	231407.6	0	0.0	3689	231249.0	0	0.0	40	158.6
10. Кіровоградська	11250	181547.1	0	0.0	11250	181547.1	0	0.0	0	0.0
11. Республіка Крим	3147	243518.5	0	0.0	2923	242750.5	0	0.0	224	768.0
12. Луганська	11325	547878.9	0	0.0	11108	547195.6	0	0.0	212	683.3
13. Львівська	20931	248565.3	0	0.0	20194	247957.2	0	0.0	737	608.0
14. Миколаївська	3402	174729.4	0	0.0	3260	174273.6	0	0.0	142	455.8
15. Одеська	7117	176447.2	17	89.5	6490	175255.7	0	0.0	610	1102.0
16. Полтавська	3419	205720.4	0	0.0	3419	205720.4	0	0.0	0	0.0
17. Рівненська	12660	151386.4	0	0.0	12660	151386.4	0	0.0	0	0.0
18. Сумська	1543	183112.0	0	0.0	1540	180283.6	0	0.0	3	28.4
19. Тернопільська	2113	139890.3	0	0.0	2104	139884.8	0	0.0	9	5.6
20. Харківська	16148	341696.3	0	0.0	15966	341465.0	0	0.0	182	231.3
21. Херсонська	8248	154245.3	0	0.0	8085	154001.4	0	0.0	163	243.9
22. Хмельницька	15830	185741.0	0	0.0	15792	185697.8	0	0.0	38	43.2
23. Черкаська	3000	186830.5	0	0.0	2996	186822.1	0	0.0	4	8.3
24. Чернівецька	9986	85074.3	0	0.0	9874	84743.1	0	0.0	112	331.2
25. Чернігівська	20601	158913.2	0	0.0	20601	158913.2	0	0.0	0	0.0
26. Київ	8360	154639.7	2	1.3	7250	152106.0	0	0.0	1108	2532.5
27. Оперу НБУ	199	5367.2	0	0.0	189	5326.8	0	0.0	10	40.4
28. Головне управління НБУ	10	375.3	0	0.0	10	375.3	0	0.0	0	0.0
УСЬОГО	250730	6175907.0	19	90.8	246952	6168142.7	0	0.0	3754	7673.4

*) без урахування виплат зарплати з виручки, розрахунків натурою, нарахованих сум податків, а також інших безготівкових перерахунків заробітної плати.

Вітаємо!

Сьогодні нашому колезі, власкорові «Голосу України» у Хмельницькій та Тернопільській областях

Михайлу
ВАСИЛАШКУ
виповнюється 50

Він — журналіст спадкоємний. Нині рід Михайла Федоровича нараховує аж два дні журналістів! Зрозуміло, що фах «вріс» у нашого ювіляра на рівні генів. І не дивно, чому цей чоловік завжди рветься на передній край та постійно за щось відважно бореться.

Спостерігаючи за енергійним, молоджавим Михайлом Федоровичем, важко повірити, що за плечима у нього — довге, тернисте життя у журналістиці. Він розпочав свій насичений професійний шлях водієм у районі. А потім — крок за кроком — охопив всі ланки газетарської справи. А торік отримав звання Заслуженого журналіста України.

Регалії — це завжди премія. Та найважливіше, коли поруч є чудова сім'я і друзі. На щастя, доля не обділила Михайла Федоровича вірними та відданими близькими людьми. Сьогодні вони зберуться за святковим столом і побажають героєві дня передусім здоров'я, творчих перемог, життєвих радощів. І ми щиро приєднуємося до всіх добрих слів на адресу нашого ювіляра. Хай щастить Вам, Михайле Федоровичу!

Колектив «Голосу України».

Одеса — не Гонконг, але й не гірше...

Світ знає і любить Одесу. І не лише тому, що одеситів сьогодні можна зустріти практично в будь-якому місті США чи Австралії, Німеччині чи Канаді. Місто подарувало світовій культурі, науці, охороні здоров'я й освіті яскравих і видатних особистостей. І головне: в найнеймовірніших ситуаціях одесити вміли і вміють знайти вихід із, здавалося б, безвиході.

Коли я усвідомив, що стартового капіталу для переходу в іншу економічну ситуацію у міста немає, а надії на рідний уряд зникли, було вирішено: переходимо до «розкрутки» Одеси. Починаємо створювати імідж, конче потрібний для залучення сюди серйозних фінансових структур.

Звичайно, набагато легше працювати з інвестором, коли ти пропонуєш йому пільги, обов'язкові для вільних економічних зон (ВЕЗ). Але для створення ВЕЗ потрібна низка умов. По-перше, величезний споживчий ринок, здатний поглинати товари й послуги закордонних компаній, але практично закритий для них. По-друге, жорстка позиція держави щодо імпорту тих самих товарів і послуг: бажаєш щось продавати у нас — будуй заводи, виробляй продукцію і реалізуй її, а оскільки ти не знаєш ринку, то ось тобі ВЕЗ, де є всі умови для виробництва і збуту товарів...

По-третє, потрібні серйозні капіталовкладення з боку держави у такі зони, як створення інфраструктури, гарантії з оплати робіт іноземних компаній... І головне: не обійтися без формування максимально стабільної законодавчої бази, чинної лише у межах ВЕЗ стосовно всього — від операцій з іноземною валютою до реєстрації підприємств з іноземним капіталом, оподаткування та реєстрації дивідендів і капіталу, порядного відношення фіскальних органів до західних компаній. І звичайно, стабільна політична ситуація.

Одеська ВЕЗ була приречена на провал, незважаючи на те, що її готували серйозні закордонні фахівці (група ABN — ANKO керувала цим проектом). Я міг би перелічити детально всі причини такого висновку, але назву лише одну: було згаяно час. Україна втратила свою привабливість для інвесторів передусім через корупцію у всіх структурах виконавчої влади. За даними The Economist Group, лише з 1991 по 1993 роки іноземні компанії втратили (прямо або не прямо) до 1 мільярда доларів. Ці втрати хоч якось можна було б пояснити, коли б віднесли їх до ризикованих операцій, але вони не працювали — вони просто зникли невідомо куди.

Зрозуміло, іноземні інвестори швидко пішли туди, де створено нормальну ситуацію і де ризик зведено до мінімуму. Одне слово, вже наприкінці 1994 року стало очевидно: вільної економічної зони в Одесі не створити.

Привабливість і авторитет міста можна й треба використовувати в роботі із західними фінансовими колами.

Щодо цього Одесі поталанило.

Канцлер Гельмут Коль, приїхавши до Одеси на кілька годин, сказав мені: «Завтра я зустрічаюся з Примаковим і обов'язково йому скажу: втрапивши Одесу, ви втратили багато чого...»

Продовження. Початок у № 163.

Як правило, разом з першими особами держави з візитом до будь-якої країни вирушають представники сліди бізнесу. Зав'язати з ними діловий контакт, привернути їхню увагу до прибуткового насамперед для міста проекту — ось завдання, яке ми ставили, готуючи такі візити в Одесі. І те, що сьогодні у переважній більшості районів немає гір харчових відходів, які гниють під спекотним літнім сонцем, що одесити давно звикли до контейнерів і сміттєвозів фірми «Альфатер» — це підтвердження правильності вибраної тактики. Одеса може бути вигідним партнером, не втрачаючи власної вигоди.

Але головне все-таки — залучити фінансових інвесторів. Без їхньої участі неможливо оживити ділове і виробниче життя міста, запустити заводи, дати роботу будівельникам, гарантувати бюджетникам регулярну оплату праці, а пенсіонерам — наповнюваність Пенсійного фонду. Це, якщо бажаєте, фігура вищого пілотажу — прихід у місто великих грошей.

«Оболгації» чи облигації?

Одеські облигації було зуслінуто «в штики»... Особливо «літими» і чиновицями. З першими все зрозуміло: що б не зробила «команда кооператорів» — це все злодійство. А чиновиць просто нічого не розуміють, якщо немає нагоди вкрасти.

Але трохи теорії...

В світі, як відомо, є два види інвестицій: «портфельний» — це коли інвестиційні банки беруть участь у випуску і розміщенні цінних паперів; і «прямий» — коли іноземні компанії приходять на ринок чужої країни, вкладають грошові кошти в певні підприємства, скрутують ними, отримують доходи і респонсують їх за кордон. Для економіки країни прямі інвестиції вигідні.

У випадку фінансової кризи іноземний капітал не може швидко піти з країни — потрібно розібрати виробничі лінії, реалізувати основні фонди і т. ін. З іншого боку, інвестор, який здійснив пряме вкладення в економіку країни, менше залежить від стану національної економіки — розвиток підприємства фінансується іноземним підприємцем, незалежним від фінансових потрясінь на вторинному ринку.

«Портфельне» фінансування за своєю природою має спекулятивний характер. Мета його: якомога дешевше купити (у нашому випадку) муніципальний цінний папір і протягом терміну його обігу вилучити найбільший прибуток від зміни котирування. Зрозуміло, «портфельний» інвестор нап-

ряму залежить від економічного стану країни, що смісує цінний папір, власником якого він є.

Фінансова криза веде до автоматичного падіння котирувань цінних паперів та їхнього продажу смітентові. Таким чином, «портфельне» інвестування завжди розглядається як останній варіант залучення грошових коштів. Хоча все у такому випадку залежить від резидента: наскільки сильні і реальні його джерела погашення зобов'язань...

Муніципалітет, звичайно ж, сподівався на прямі інвестиції. Але провал оновлення міської телефонної мережі — вартість проекту 100 мільйонів доларів, іншого виходу, окрім як зайнятися «портфельним» інвестуванням, не залишив.

Перший «млинець» був «гливкий». Харківська позика на 4 мільйони гривень пройшла якось неспівнено. Основною проблемою була реалізація цінних паперів.

Одеська позика була об'ємною і краще зорганізованою. Її сума 61 мільйон гривень і термін 1 рік оптимальні для бюджету міста. Випустивши позичку, ми заробили собі кредитну історію і здобули високий рейтинг. Майна в місті цілком достатньо для того, щоб заспокоїти інвесторів у разі виникнення проблем. Окрім того, у випадку термінового її погашення, муніципалітет мав домовленість з одним з великих англійських банків — Standart Bank — щодо кредитної лінії на 31 мільйон доларів терміном на 18 місяців. Одне слово, Одеса мала реальний резерв для погашення цінної позички.

Звичайно ж, все це робилося заради отримання позички в 275 мільйонів доларів у вигляді одеських євробондів під 10,6% річних, що навіть сьогодні краще звучить, ніж відсоток євробондів України — 16,2%.

Отримання цієї позички мало створити резерв для розвитку муніципалітету. І справа тут не лише в тому, що місто отримувало практично чотири (!) річних своїх бюджету. Можна було б починати реалізацію програм, які докорінно мали б змінити якість життя одеситів.

Електростанція з Сінгапуру

Мені довелося побувати в Сінгапурі. Ділові люди там хвацькі, обережні, терплячі, володіють вільною грошовою масою. Взяти її у них, примусити вкласти у вигідну справу в новій країні надзвичайно складно. І все-таки одеситам вдалося зацікавити сінгапурських бізнесменів своїм проектом. Ми розповіли їм про труднощі з тепло- та енергопостачанням. Через деякий час надійшов лист із пропозицією розпочати роботу над проектом, а потім і будівництво електростанції. Зрозуміло, на найвищому технологічному рівні. Із додержанням вимог з екології та за такими стандартами, що в Україну ще не прийшли.

Та де там! На той момент переговори як щодо випуску позички, так і євробондів тільки розпочалися... Звісно, дати певну відповідь ми не могли. Та проект цей не мертвий, він цілком здійсненний.

Одна лише деталь. Ціна за один кіловат виробленої цієї станцією електроенергії становила щось біля 10 наших

копійок. Коли ми стали консультуватися з нашими спеціалістами, вони взяли за голову й хором заявили, що це дорого, держава такого не допустить. Але рішення нинішнього Кабміну свідчить про те, що ми стрімко рухаємося в бік подорожчання комунальних послуг, і пропозиція наших сінгапурських друзів виявляється такою, що найбільше обсерігає кишеню українського платника податків.

Зрозуміло, що Одесу завжди турбували ще дві проблеми: водопостачання та дорожнє господарство.

І тут одержання кредиту створювало передумови для кардинальної ломки ситуації. З французами ми розпочали переговори про реконструкцію одеського водогону, отримавши проект, що дає можливість забезпечити жителів міста дійсно чистою водою і цілодобово. А дороги розпочали реконструювати й будувати, не чскаючи грошей. Без нормальних доріг немає нормальної життєдіяльності усього комунального господарства. Як заведено у нас, усе розпочалося з заборон. Мене сповістили, що десь на шляху реконструкції траси прокладено кабель урядового зв'язку. Але я за спеціальністю дорожник і знаю, що у нас усе завжди робилося з запасом і так, щоб більше до того, що зробили, ніхто не підходив. Взяв відповідальність на себе. Виявилося, кабель цей прокладено десь остеронь, нічого не розірвав. Усе функціонувало, як раніше.

Ми — унікальна країна, де немає бажаних взяти на себе відповідальність! І підтвердження цьому — історія з пересипськими мостами. Практично всі залізничні мости в районі старого Пересипу, як кажуть, дихали «на ладан». Мені казали, щоб не чіпав мости, хоча вони мали б рухнутися... І тоді я попередив залізничне начальство: якщо протягом 3 днів вони не ухвалять якогось певного рішення для безпеки одеситів, я знесу один з мостів. Відступилися. Тепер закінчуємо реконструкцію другого.

...Кажуть, новий гонконгівський аеропорт вражає. Коштує він декілька мільярдів доларів, на його відкриття приїхав глава Китаю, а архітектори вважають, що будівля вже увійшла в підручники як символ майбутнього століття.

Одеса, звичайно, не Гонконг. Але і не гірше. Я вірю, що пройде зовсім небагато років і проєкт, який ми обговорювали з інженерами «Даймлер-Бенц», котрі зацікавилися будівництвом асророзгалу та посадочних смуг, буде втілено в життя. Великим містам України не треба заважати в їх бажанні отримати економічну незалежність від центру.

До речі, Президент та його уряд тільки виграють від такої свободи. Їм не треба буде думати, звідки добути гроші для шахтарів, лікарів і вчителів. У них залишаться стратегічні проблеми: оборона, Чорнобиль, пошук та освоєння стратегічних мінеральних ресурсів тощо. Це — державна справа. Та й більш зрозуміла для партнерів — керівників інших країн. Але ж як відмовитися від бажання всім і всім командувати? На жаль... Влада притягує.

Едуард ГУРВИЦ,
народний депутат України.

(Далі буде).

Споживач і виробник: запрошення до діалогу

За даними Федерації профспілок, Україна за рівнем бідності перемістилася з 45-го місця у 1994 році на 95-те у 1997 році і «стабільно» стоїть серед африканських та латиноамериканських держав. Таку інформацію повідомив віце-президент новоствореної Української ліги споживачів та виробників «Українська якість» Віктор Білоус на прес-конференції у Держстандарті. І, якщо світ врятує краса, то з такої катастрофічної ситуації, на його думку, виведе якість українських товарів. Незважаючи на велику кількість організацій, які взяли на себе відповідальність контролювати якість вітчизняної та іноземної продукції, на український ринок все ж потрапляє сумнівний товар. Звідси випливає: або ці контролюючі органи погано працюють, або виробники стали спритнішими і краще маскують недоліки своєї продукції.

Зрозуміло, від цього найбільше потерпає споживач. Тому ідея знайти взаєморозуміння між споживачем та виробником втілюється у створення нової громадської організації «Українська ліга споживачів та виробників «Українська якість». Як повідомив Віктор Білоус, свої зусилля члени ліги спрямовуватимуть на вивчення споживчого ринку, проведення незалежної експертизи товарів, надання об'єктивної інформації про якість тієї чи іншої продукції. За короткий термін свого існування ліга вже заснувала в усіх областях України місцеві осередки. До речі, досі організації, які захищали інтереси або споживачів, або виробників, розглядали проблеми однобічно. Керівництво ліги вирішило, що найкраще запобігти неякісному виробництву можна, лише врахувавши інтереси та пропозиції у товаровиробника, і споживача, віднаходячи в їх бажаннях «золоту середину».

Поки що члени ліги працюють на добровільних засадах. Але мають надію заробити «копійку» хоча б на організаційні потреби, проводячи незалежну експертизу товарів не тільки для окремого споживача, а й на виставках. Ціна за послуги спеціалістів буде символічна. Між іншим, у деяких організаціях тільки написати заяву споживача коштує 40 гривень. Про який захист можна говорити?

Можливо, в організаціях-контролерах хтось і насторожився від появи нового конкурента. Але Держстандарт, спеціалісти якого вважають себе неперевершеними у перевірці якості, навпаки, вітають «новобранців». Адже, за словами першого заступника голови Держстандарту Юрія Рубана, ліга буде «містчком» між їх організацією та споживачами, допомагатиме не лише контролювати якість товарів, а й проводити роз'яснювальну роботу серед населення.

Юлія ШЕЙКО.

НЕДАРМА мовиться: поголос іде — аж земля гуде! Ще ранньої весни, під час мого перебування в селах на півночі Миколаївщини, не раз задавали мені запитання:

— Ви ось із столичної газети, то маєте знати: це правда, що до ШПУ хочуть отруту звідусіль звозити?

Що таке ШПУ, я знав: шахтно-пускові установки навколо Первомайська, які тепер, після проголошення України без'ядерною державою, стали зайвими. А ось про те, що їм, отим ШПУ, хочуть знайти нове застосування, я нічого, попри сподівання моїх співрозмовників, не віддав — у чому й мусив зізнатися. Отож, пообіцяв:

— Спробую про все дізнатися у Миколаєві, Києві.

На що старенька бабуся з села, коли не зраджує пам'ять, Грушівка відреагувала досить своєрідно:

— Дізнайся, любчику, дізнайся, та тільки все одно і нас, і тебе обдурять...

Одразу як повернувся до Одеси спробував хоча б де-що з'ясувати, зателефонувавши з корпункту до Міністерства охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України. У відповідь почув заспокоїливе: все поки що в стадії вивчення й погодження, ніяких конкретних рішень немає, отож тривоги передчасні...

І раптом, уже наприкінці травня дізнаюся: були, такі були вже тоді, коли телефонував до Києва, конкретні рішення, й кореспондента просто ввели в оману (як тут не згадати застереження бабусі з Грушівки?). Був, по-перше, сам проєкт «Переообладнання ШПУ у сховища для довгострокового зберігання залізобетонних контейнерів з твердими формами непридатних пестицидів», розробле-

ШПУ для пестицидів

Як замість ядерних ракет вирішили прилаштувати контейнери з отрутохімікатами

ний Центральним проектним інститутом Міністерства оборони України та науково-впроваджувальним інноваційним підприємством «Струм». По-друге, була попередня (зазначимо одразу — позитивна) еколого-експертна оцінка матеріалів проєкту, що її провів незалежний експерт Д. Хрушов, керівник однієї з лабораторій Інституту геології НАН України. Нарешті позитивну оцінку запропонованого проєкту містили документи офіційних державних структур: протокол Кабміну від 9 лютого нинішнього року № 5/7 «Про розв'язання проблем, пов'язаних з поводженням з токсичними відходами та їх ліквідацією», «Протокол міжвідомчої наради з питання використання шахтних пускових установок для захоронення в них контейнеризованих твердих форм непридатних пестицидів», затверджений міністром охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки 9 березня. А ще пізніше, 27 квітня, з'явився й висновок державної екологічної експертизи стосовно отого проєкту, теж позитивний.

Все, однак, до певної пори трималося, за старою звичкою, в секреті. Хоча, слід зазначити, це суперечить чинному законодавству. Взяти хоча б таке: відповідно до статті 10-ої Закону України «Про екологічну експертизу» замовник зобов'язаний заздалегідь поінформувати населення про проведення експертизи та про її кінцеву мету. Інші статті закону вимагають залучати громадськість до участі в цьому процесі. І перше, й друге зроблено не було. «Нагорі», мовляв, державний інтерес краще видно, немає чого лигатися ще з якоюсь там громадськістю. Навче інтерес держави та її громадян — то два різні полюси. Одне слово, в Києві вирішили: у шахті несподалік Первомайська можна й потрібно захоронити близько 400 тонн пестицидів (певно, як першу, «пробну», порцію), позвонивши їх з різних регіонів країни.

Дізнавшись про це, депутати місцевих рад, екологи Миколаївщини вдарили на сполох. Ні, це не був емоційний сплеск на зразок екологічних протестів кількарічної давності, коли «зелені» накладали своє «вето» на все і вся, особливо не вдаючись до аналізів. В обласній

раді, зокрема, взялися за всебічне з'ясування обгрунтованості та доречності використання ШПУ як сховища для пестицидів. І очолила цю роботу людина, в компетентності якої можна не сумніватися, — Олександр Ілляшов, командир військової частини, військовий інженер, який безпосередньо займається питанням ракетно-ядерного роззброєння. Саме його депутати обрали головою постійної комісії з питань екології, охорони навколишнього середовища й раціонального використання природних ресурсів. До вивчення проблеми Олександр Авксентійович залучив, окрім членів комісії, фахівців з управління Мінекобезпеки в Миколаївській області та служби головного санітарного лікаря регіону. Діяли не тільки «за паперами» — одне із засідань провели з виїздом безпосередньо на місце, де оглянули призначену під пестициди ШПУ.

Висновок зроблено такий: поданий проєкт належним чином не обгрунтовано, він не враховує думки фахівців різних профільних, його виконано без обстеження реально-го стану визначеної ШПУ та без урахування характеристик підземних водоносних горизонтів, їх динаміки й гідрохімії. В газетній публікації, певно, не варто докладно викладати всі погіршення проєкту з науково-фахових точок зору, тому вкажемо лише на суто практичні, зрозумілі кожному читачеві. Пестициди за такої концентрації — сотні тонн в одному місці! — то річ, відомо, дуже небезпечна: для природи, для людей. Отож, чи можна гарантувати, що вони в ШПУ будуть назавжди надійно «закупорені»? Такої гарантії, зробили висновок фахівці, немає, з першого і з другого ступеня захисту, тобто є великі сумніви щодо надійності самих контейнерів з пестицидами, шахти колишньої пускової установки. За довгострокового використання на цілісність та міцність контейнерів впливатимуть, з одного боку, пестициди зсередини (як саме — аналізу фахівця відповідного профілю немає), з другого — температурно-вологісний режим ззовні (який штучно регулювати змоги немає, він цілком залежатиме від погоди). Чи не призведе це все до часткового чи й повного руйнування контейнерів? Отаким він, перший ступінь захисту. А другий — надійність,

герметичність самої шахти. Вона тривалий час не обслуговувалася, тому там утворилися значні пошкодження металоізоляції шахтного ствола, свищі в її днищі, через які надходять ґрунтові води (ними навесні шахта заповнюється деє на третину), захисний дах споруди не пристосований для її герметизації й не затримує атмосферних опадів, не заглушені технологічні вводи виходять у товщу ґрунту далеко за межі шахти... І всею цю «не помітили» і автори проєкту, і експерти та державні чиновники, вони задоволювалися теоретичними викладами без практичного обстеження реального стану ШПУ.

Між тим навколо споруди — не безлюдна пустеля. До Первомайська — 8,5 кілометра, ще ближче до сіл Грушівка й Іванівка — 5,5 і 2,8 кілометра. А військова частина А-2709 — та взагалі поряд, за якихось 400 метрів. Не дивно, що, дізнавшись про проєкт, усі оті люди, які мешкають навколо ШПУ, вкрай сполошилися. Підстави для тривоги з'явилися й у мешканців багатьох міст та сіл, розташованих нижче за течією Південного Бугу, адже ШПУ — всього за півтора кілометра від річки, отож постала б цілком реальна загроза отруєння через ґрунтові води важливої водної артерії регіону, з якої люди п'ють воду, яка є рибгосподарським водоймищем. Між тим, як того вимагають в таких випадках санітарні правила та Закон України «Про відходи», необхідна 2-кілометрова санітарно-захисна зона тут відсутня.

Занепокоєність населення краю, викликана нав'язуваним проєктом, змусила депутатів облради терміново зібратися на свою позачергову сесію. Вислухавши висновки депутатської комісії, фахівців, сесія сказала своє категоричне «ні» проєкту, за яким до регіону мали ввозити пестициди з інших областей України. Отож загрозу знято? Стверджувати певно, не варто. І не тільки з огляду на застереження бабусі з села Грушівки. А й з ряду інших обставин. Першодсім, не знято з порядку денного саму проблему — куди дівати невикористані пестициди, яких накопичується дедалі більше і які вже сьогодні загрожують здоров'ю та життю людей, можуть призвести до екологічних катаклізмів? Колиш їх кудись вивозили. Останню таку спробу, згадують, було зроблено на Миколаївщині п'ять років тому: 462 тонни пестицидів хотіли вивезти на захоронення до Ленінградської області, але вантаж завернули, його тоді заклали на станції Баловне Новоодеського району — він там і донині. Вишукували якісь інші варіанти, однак прийнятних так і не знайшли.

Становище, між тим, таке: на території тільки Миколаївщини, за свідченням головного державного санітарного лікаря області Володимира Клочка, накопичено більш як тисячу тонн заборонених, не придатних для використання пестицидів, серед яких є й такі, що містять у собі ртуть, миш'як, ціаністи сполуки. Приблизно половина знаходиться на складах АТ «Родючість». Там їх зберігання можна вважати більш-менш безпечним. Чого не скажеш про решту пестицидів, закладених у господарствах області: умови там для цього, як правило, незадовільні, отрута навіть не охороняється. Так, керівників цих господарств нерідко штрафують, об'єкти, що приховують у собі загрозу, закривають, опечатують, справи, бува, навіть передають до прокуратури. Але становище, по суті, не змінюється. Не лише на Миколаївщині, але й в інших регіонах України, де проблема невикористовуваних пестицидів та інших отрутохімікатів постала настільки гостро, що її вже не обійти, не замовчати. Сумнівно, що коли не вдалося (в усякому разі — на даному етапі) знайти пристановище для них на Миколаївщині, то чи властиво це зробити в іншому регіоні. Органи місцевого самоврядування, а саме їм, згідно із Законом України «Про відходи», надано повноваження вирішувати питання щодо розміщення на своїх територіях об'єктів, призначених для зберігання, утилізації чи захоронення шкідливих відходів, навряд чи дадуть такий дозвіл.

Отже, безвихідь? Фахівці, з якими випало на цю тему розмовляти, висловлювали думку, що урядовим структурам (які мають розв'язати цю важливу загальнодержавну проблему) слід змінити сам підхід до справи: замість сумнівного складування пестицидів на тривале зберігання звернутися до існуючих технологій переробки й знешкодження пестицидів та інших отруйних речовин. Може, хоч оскільки, що на неї наразилися при прощовуванні проєкту з ШПУ, чомусь таки навчить державних чиновників?

Георгій ВОРОТНЮК.

Миколаївська область.

Спонсор лотереї «ГУ»

СЕРЕД ЧИСЛЕНИХ столичних торгових точок знайшов своє місце під солом'яним дахом роздрібно-оптовий магазин «Воютичанка», який успішно реалізує продукцію Воютичького державного спиртозаводу, що на Львівщині. Невдовзі завод планує відкрити тут другий фірмовий магазин.

Коли Воютичький спиртозавод — одне із одинадцяти аналогічних підприємств області — змінив курс у ринковому морі і розпочав випуск горілчаних виробів, колгоспи сприйняли це не без скепсису. Мовляв, чи варто потякати в ту ринкову нішу, якою заволодів знаменитий Львівський лікеро-горілчаний за-

Столиця «Сльозі» вірить

вод? Та, як правило, пересічний покупець на етикетки не задивляється, із ризиком для здоров'я нерідко купує оковиту сумнівної якості на базарах, з рук. Аби завоювати прихильність такої категорії покупців, потрібно запропонувати продукцію за доступною ціною і високої якості. Саме так завдання поставили перед колективом фахівців директор Воютичького спиртозаводу Михайло Прокопчук та головний інженер Володимир Мукан.

Такі проєкти, певна річ, на порожньому місці не народжуються. На старому підприємстві, що було засноване ще 1912 року, проведено всліку реконструкцію. Збудовано нове відділення з переробки картоплі, введено в дію новий цех з виробництва кон-

центрату квасного сусла, ячмінно-солодового та полісолодових екстрактів, встановлено новий брагоректифікаційний апарат, цех з виробництва та розливу алкогольних напоїв. Маючи такий потенціал, готовність до технологічного вдосконалення, а також запас оригінальних і водночас реальних ідей, підприємство здатне на гнучкі ринкові маневри, скажімо, на випуск різноманітної продукції (від спирту, горілки — до хлібного квасу, продуктів дієтичного харчування).

Нині Воютичький спиртозавод випускає десять видів горілки: «Галичина», «Пшенична», «Столична», «Українська горілка», «Золоте кільце», «Українська з перцем». До цих уже відомих марок завод додав свої ори-

гінальні рецептури та назви, якот: «Воютичька», «Сюрпризна», «Срібний олень», «Сльоза». Фахівці дбають про гармонійне поєднання смакових якостей, дизайну пляшки, назви і, звісно, ціни. До речі, на дегустації горілчаної продукції в Києві «Українська горілка» була відзначена в номінації «ціна-якість». Завод виробляє й найдешевший в Україні концентрат квасного сусла — основної сировини для виготовлення хлібного квасу, що має високу харчову і біологічну цінність. Великі перспективи має виробництво ячмінно-солодового екстракту, що є сировиною для випуску пива на міні-пивзаводах і основою для багатьох продуктів лікувально-профілактичної дії. За умов гос-

трого дефіциту на дієтичні продукти проблем із її збутом не буде.

У Самбірському районі завод став своєрідним оплотом соціальної стабільності й одним із головних джерел поповнення доходної частини бюджету. Отож, назва наступної марки горілки, що її готують до випуску, також не випадкова: «Зорепад».

Партнерів чекають за адресою: Львівська область, Самбірський район, с. Воютичі. Телефон: (03236) 33-542, 69-117. Тел/факс: 69-146.

Оксана ГАЛИЧ.
Львівська область.

Київ і Москва у черзі до МВФ

(Початок на 1-й стор.).

Комфортніше почувався Олександр Лукашенко, який, заявивши про безпідставність тверджень, що нібито союз Білорусі і Росії є невдалим, сказав журналістам, що має намір запропонувати Леонідові Кучмі «оригінальне співробітництво», бо, тільки об'єднавшись, три країни можуть подолати фінансову кризу, яка насувається з Росії.

А це вже, справді, щось нове. Але поки Лукашенко думає, як «нормалізувати відносини керівництва Білорусі і Росії», подивимося, що гряде до Києва з Москви.

Як запевняють і Президент України, і Прем'єр-міністр, і голова Національного банку, нічого такого страшного не відбувається, бо девальвація рубля для нас не страшна з двох головних причин: 50 відсотків російського експорту в Україну — це енергоносії, за які ми розраховувалися доларами, а 40 відсотків українського експорту в Росію — це в основному бартерні операції. 10—15 відсотків українського експорту в грошах нам погоди не роблять. З 11 мільярдів доларів зовнішнього боргу — п'ять ми винні Росії знову-таки валютою. Тож девальвація рубля України не страшна доти, поки не девальвується гривня. Щоб побачити,

що робиться нині з національною валютою, далеко ходити не треба — до найближчого обмінного пункту, де, якщо вдасться, то долар вже можна купити, заплативши за нього майже 2,5 гривні.

Поки що утримувати гривню Національному банку вдається — за рахунок валютних резервів, які тануть на очах. Ще місяць тому валютний резерв НБ становив 2,5 мільярда доларів, нині один мільярд. Як запевняють достовірні джерела, його в нинішній ситуації вистачить максимум на один місяць.

Уряд намагається врятувати ситуацію, правда, у дуже дивний спосіб: агентство «Інтерфакс-Україна» повідомило, що він запропонував власникам облігацій внутрішньої державної позики (ОВДП) добровільно обміняти короткострокові облігації на купонні з терміном погашення 18—66 місяців без прив'язки їхньої доходності до курсу гривні до долара. Купони за новими облігаціями виплачуватимуть раз на півроку. При цьому перші два купони матимуть фіксовану доходність 40 % річних у гривнях. Доходність наступних купонів — плаваюча. Є повідомлення, що 10 найбільших банків України добровільно підписали такі документи.

Тут коментарів не треба, бо в якій хаті й донині не зберігаються облігації випуску 1961 року? Дехто й досі сподівається, що держава поверне позик.

Я запитала в представника одного з найпотужніших банків Європи, який з етичних причин не побажав, аби його ім'я називалося, що він думає з приводу таких заходів «стабілізації».

— Тільки у вашій країні наказом (іншими словами — експропріацією) можна забрати гроші. Правда, ситуації це не врятує. Єдиний вихід — структурні реформи в промисловості, аграрному секторі, залучення і місцевих, і іноземних інвестицій. Власне, нічого нового: Президент Кучма обіцяв їх у своїй передвиборній програмі. Світ чекає на це, щоб прийти зі своїм капіталом.

Чекаємо і ми. До речі, не дав бажаних результатів і візит Мішеля Камдессю, з приїздом якою очікували одержати перших 200 мільйонів доларів із 2,2 млрд. обіцяних МВФ у рамках трирічної програми EFF. Кажуть, пан Камдессю дуже поспішав до Москви — там справи нагальніші, а засідання ради директорів МВФ щодо надання Україні кредитів знову перенесено на невизначений термін.

Валентина ПИСАНСЬКА.

Хроніка. Факти. Події

Кишинів

Знайомо ситуація

Молдова відзначила сьому річницю проголошення незалежності республіки. Неоднозначне ставлення до стану справ у країні виявили опитування громадян, проведені напередодні соціологічною службою «Курс». Лише 22 відсотки вважають, що республіка «рухається у правильному напрямі». Більшість — 52 відсотки опитаних — упевнені, що справи в Молдові погані, а 26 відсотків вагаються з відповіддю.

Братислава

Спочатку — парламент, потім — президент

Черговий тур виборів президента Словаччини, які в парламенті країни без успіху тривають з січня, пройде після парламентських виборів у республіці, що мають відбутися 25—26 вересня. Їх дев'ятий тур, призначений на 3 вересня, відмінено спікером Національної Ради Словаччини Іваном Гашпаровичем, повідомили в його секретаріаті.

Відень

Європейський ультиматум Ізраїлю

Європейський союз висунув Ізраїлю вимогу не створювати більше поселень на Голанських висотах. Про це йдеться у поширеній заяві МЗС Австрії як країни, що головує нині в ЄС. Будівництво таких поселень, зазначено в заяві, поставило б під сумнів «прихильність Ізраїлю до мирного процесу».

Кіншаса

У столицю знову «просочився противник»

У столиці Демократичної Республіки Конго впроваджено комендантську годину. За повідомленнями з Кіншаси, в місті, що знову залишилося без електроенергії, зберігається спокійна обстановка. Але в центрі столиці встановлено контрольні пункти пропуску, розгорнуто бронетранспортери і танки. Державне радіо закликало населення до спокою і пильності, зазначивши, що війська завершують операцію з «очищення околиць від ворога, що просочився».

Ісламабад

Прем'єра підозрюють у змові з американцями

У Пакистані поширюється політичний скандал у зв'язку з тим, що прем'єр-міністр Наваз Шаріф нібито дав Сполученим Штатам згоду на використання пакистанського повітряного простору для нанесення ракетного удару по базам терористів у Афганістані. Згідно із повідомленнями преси, за кілька годин до ракетної атаки пакистанську столицю відвідав високопоставлений представник Пентагону, який сповістив військово-керівництво Пакистану про майбутню каральну акцію. Про це, як інформується, «в мить доповіли прем'єр-міністрові».

Однак Наваз Шаріф категорично заперечує таку версію. Він стверджує, що американці повідомили про військову акцію вже тоді, коли ракети були в повітрі. У зв'язку з цим, підкреслив він, виступаючи на засіданні парламентської фракції правлячої Пакистанської мусульманської ліги, у Раді Безпеки ООН заявлено протест з приводу порушення Сполученими Штатами повітряного простору Пакистану.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» і зарубіжних інформагентств.

Де «заходи» для Лужкова?

Відомий поцінувач усього українського московський мер Юрій Лужков зробив нове відкриття: знайшов у Криму «насильницьку українізацію», яка, за його словами, здійснюється там українським керівництвом. У Севастополі він закликав своїх прихильників «захистити це російське місто від тих заходів, які суперечать традиціям і нормам, що існують у цивілізованому світі».

Мер помиляється. Насправді ж українське керів-

ництво з дивною і незрозумілою впертістю не застосовує отих самих «цивілізованих заходів», насамперед до самого Лужкова. А якби застосувало, то наш московський друг не зміг би вести на українській території антиукраїнську агітацію. Як, скажімо, його радник, ще один знаний «українофіл» і «персона нон грата» в Україні Костянтин Затулін, котрого затримали днями у Керчі при спробі проникнути до Криму.

Ватра - знак братерства

Чи багато знайдеться у Європі країн, державним святом яких була б дата, що нагадує про боротьбу проти фашистів у роки другої світової війни? На жаль, лише дві: Албанія та Словаччина. Саме наші сусіди відзначають 29 вересня 54-у річницю Словацького національного повстання. У серпні 1944-го словацькі воїни, партизани та й просто громадяни повстали проти фашистського панування. Центром виступу було місто Банська-Бистриця, а саме повстання мало виразно інтернаціональний характер. Окрім словаків у ньому брали участь представники понад 20 інших народів, серед них багато українців. Територія України, до речі, слугувала своєрідною базою, що забезпечувала підтримку повстання.

Але не лише чергову річницю повстання відзначатиме Словаччина. Незабаром у неї ще одне національне свято. Ця дата вже має стосунок

до сучасності: День Конституції. 1 вересня 1992 року (ще за існування Чеської та Словацької Федеративної Республіки) словацький парламент прийняв Основний Закон, згідно з яким нинішня Словаччина є парламентською республікою на чолі з Національною Радою. Незабаром, до речі, словакам належить скористатися одним з найголовніших конституційних прав — обрати новий парламент.

А завтра у місцях боїв за свободу запалає традиційна партизанська ватра. Як знак братерства народів.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

На знімку: пам'ятник партизанам, що загинули у боротьбі з фашистськими загарбниками, височіє посеред гір Стражівські верхи. На кам'яних плитах виکارовано словацькі, російські та українські прізвища...

Фото автора.

Тамаз ЛОМСАДЗЕ, «Голос України» (з Тбілісі)

Зростають зарплати та пенсії

У Грузії підвищуються заробітні плати та пенсії. Наказ про це видав Едуард Шеварднадзе. Підвищення передбачено у розмірі 10 відсотків для працівників бюджетних організацій. Збільшується також фонд стипендій державних вищих навчальних закладів. Як заявив міністр соціального забезпечення, праці й зайнятості населення Тенгіз Газделіані, підвищення зарплат та пенсій заплановано на перше півріччя 1999-го, а зарплату працівників бюджетної сфери вже збільшено

на 10 відсотків.

Нині триває другий етап. Звичайно, бюджетники навіть після підвищення зарплати не можуть бути задоволеними, оскільки прожитковий мінімум становить близько 90 доларів на одну людину. Але міністр звернув увагу на те, що на початку реформ зарплата бюджетника становила 0,8 відсотка від прожиткового мінімуму. Тепер вона сягає 35—40 відсотків. А ближчим часом буде підготовлено закон про мінімальну заробітну плату.

Захотілося додому

Про австрійського парламентарія, якого знайшли в сонячній Бразилії за допомогою Інтерполу, у зв'язку з підозрою у викраденні великої суми грошей і шахрайстві, «ГУ» вже повідомляв приблизно місяць тому. Проте, хоч як це дивно, вже колишній депутат австрійського парламенту від найрадикальнішої Австрійської партії волі Петер Розенштингль досі перебуває в слідчому ізоляторі бразильського міста Форталеза. Як повідомляє ІТАР-ТАКС, він вирішив «прискорити» своє повернення на Батьківщину.

Через адвоката Розенштингль довів до відома австрійської Ге-

неральної прокуратури, що готовий добровільно повернутися в Австрію і здатися правосуддю, але за однієї умови: до суду він має залишатися на волі.

Нагадаємо, що, будучи фінансовим консультантом кількох австрійських фірм, він нагрів клієнтів на суму, розміри якої, за оцінками, можуть перебільшити 200 млн. шилінгів (близько 16 млн. доларів). Мало того, кілька днів тому Інтерпол виявив у Швейцарії таємний рахунок «народного обранця», на якому понад 200 млн. шилінгів. За припущеннями експертів, Розенштингль може мати за кордоном кілька рахунків, за допомогою

яких провадилося активне «відмивання грошей».

«Справа Розенштингля» справила в Австрії ефект бомби, що вибухнула, і практично не сходила з порядку денного останніх засідань парламенту, який врешті-решт позбавив депутата недоторканності. Генеральна прокуратура надіслала на адресу бразильських органів влади вже кілька запитів про видачу шахрая, проте з ухваленням рішення з цього питання зволікають. Та й австрійська влада навряд чи погодиться з умовами, що їх висунув утікач для свого повернення до Відня.

Яна СТАДІЛЬНА.

ПОНЕДІЛОК, 31 серпня

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 Агромагазин.
06.15 Доброго ранку, Україно!
08.05, 19.40 Національний хіт-парад.
08.10 Серіал «Час кохати».
09.10 Три крапки.
09.35 Худ. фільм «Два Федори».
11.00 Мультфільми.
11.30 Національний хіт-парад. Топ-10.
12.00 УТН.
12.15 Інтеграл. «Рено».
13.00 Док. телефільм «Історія Києва». Фільм 9 — «За імперськими мурами».
13.15 Діловий канал.
13.55-14.45 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
15.00 УТН.
15.20 «Молода Галичина-98».
16.35 Мультсеріал «Кароліна та її друзі».
17.05 Серіал «Супербой».
18.00 УТН.
18.15 Серіал «Час кохати».
19.15 Саме той.
20.05 Шоу Бенні Хілла.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН.
21.55 Футбол від УТН.
22.25 Серіал «Водяні щури».
23.15 Три крапки.
23.35 УТН.
23.55 Серіал «Злочин з багатьма невідомими».
01.00 Рок-легенда «Роллінг Стоунз».

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Телефільм «Вічне місто».
10.35 Закон є закон.
10.40 Освітній канал. І. Бунін. «Паризький альбом». Урок німецької мови. Б. Лятошинський. Життя і творчість.

11.55 Закон є закон.
12.00 Кримський сезон.
12.30 Закон є закон.
12.35 Худ. телефільм «Украдене щастя». 1 і 2 серії.
14.45 Закон є закон.
14.50 Співає Р. Кузик.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Програма «Сніданок з 1+1».
08.00 Серіал «Доктор Квін».
09.15 Серіал «Марія».
10.00-16.00 Програми УТ-2.
16.02 ТСН.
16.15 Серіал «Пристрасті».
17.00 Серіал «Пригоди Бріско Канті-молодшого».
18.05 Серіал «Перші поцілунки».
18.30 Серіал «Доктор Квін».
19.30 ТСН.
19.55 «Імперія кіно» представляє. В. Тихонов, І. Костолєвський, Л. Куравльов у детективі «Кодекс безчестя».
22.45 Ток-шоу «Табу».
23.15 ТСН.
23.45 Нічний кінозал представляє. Р. Борінже та М. Піколлі у фільмі «Небезпека в домі».

УТ-3

«ІНТЕР»

07.00 Телеранок.
08.00 Подорожі тижня.
08.35 Прогноз погоди.
08.45 Хіт-рік Плюс.
08.55 Уїк-енд.
09.25 Телесеріал «Поховані таємниці».
09.55 Мелорама.
10.45 Серіал «Спецпідрозділ «Пасифік»».
11.30 «Перша та остання любов». Концерт О. Пономарьова.
12.50 Інтерновини.
13.00 —18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Інтерновини.
18.10 Телесеріал «Поховані таємниці».
18.40 Вгадай мелодію.
19.10 «Давайте обговоримо» з М. Ганнапольським. «Що ми читаємо».

19.50 Вечірня казка.
20.00 Інформаційна програма «Подорожі». «Час».
20.40 Інтерспорт.
20.45 Прогноз погоди.
20.55 К. Лавров, О. Соловей у пригодницькому фільмі «Кольє Шарлотти». 1 с.
22.10 Вчасно.
22.25 Англіський детективний серіал «Безмовний свідок-2».
23.30 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.40 Подорожі.
23.50 Хіт-рік Плюс.
00.00 Бізнес по-американськи у фільмі «Космічне кафе».
01.35 Прогноз погоди.

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.10 Київські новини.
13.20 Шлягер представляє.
14.10 Тема тижня.
14.25 Док. серіал «Ностальгія».
15.25 Худ. фільм «Стамбульський транзит».
16.50 Кіноконцерт.
17.10 Правочин.

17.30 За київським часом.

ТЕТ і КИЇВ

ТЕТ

07.10 СІТ
07.30 Медичний тижневик
08.00 Дай п'ять
08.10 Антресолька

КНІВ

08.30 Хрещатик
08.55 Що? Де? Почім?
09.05 Анонс
09.10 Добрі новини
09.25 Комп'ютер Х
09.40 Чорний квадрат
10.10 Х/ф «Пан Володимирський», с. 2
11.25 Астрологічний прогноз
11.45 Профі-прес

ТЕТ

12.30 Х/ф «Скринька Марії Медичи»
14.00 Посольства в Україні представляють
14.20 Телекурс німецької мови «Alles Gute!», вип. 13
14.40 Т/с «Неш Бріджес», с. 1
15.35 Вогні цирку

КНІВ

16.30 Хрещатик
16.45 Анонс
16.50 Муз. пауза
16.55 Т/с «Наложники»
17.25 Арт-афіша
17.55 В об'єктиві Польща
18.25 Хі-хі та ха-ха
18.35 Все про податки
18.50 Поїхали
19.15 Т/с «Добрі хлопці, погані хлопці», с. 1
20.15 Хрещатик

ТЕТ

20.30 СІТ
20.50 Дай п'ять
21.00 Антресолька
21.15 Новини шоу-бізнесу
21.45 Міські новини
22.00 Х/ф «Напружена атмосфера»
23.45 Лавка старожитностей
00.10 Х/ф «Вихід у червоне»

ICTV

07.00 Мистецький канал
«Територія А». Хіт-парад
08.00 Вісті тижня. Інформаційно-аналітичний тижневик (ТІА «Вікна»)
09.00 «Колеса». Художній телефільм. Заклучна серія
10.00 «Відриваючи світ». Комедійний телесеріал.
10.30 Чарівний світ Діснея: «Чіп і Дейл поспішають на допомогу». Мультсеріал
11.00 «Аладді». Мультсеріал
11.30 Здоровий світ
12.00 «Сталеві вершники». Художній фільм. 2 серія
13.30 Документальний серіал «Остання адреса»
14.00 «Час «Ч». Військовий тележурнал
14.30 «Кегні і Лейсі». Телесеріал
15.30 Мистецький канал
16.30 Отак і живемо
17.00 «Нишпорки». Мультсеріал
17.30 Чарівний світ Діснея: «Навіжений». Мультсеріал
17.55, 20.26, 22.56 Головні події дня (ТІА «Вікна»)
17.58, 21.58, 22.58 Миколина погода

18.00 Футбольна планета. Тижневий огляд
18.30 «Повітряний вовк». Пригодницький телесеріал
19.30 «Аппо Доміні» (Року Божого...). Багатосерійний художній фільм. 1 серія
20.30 «Кабріолет». Художній телефільм. 1 серія
21.30 Вечірні вісті (ТІА «Вікна»)
22.00 «Ренегат». Гостросюжетний телесеріал
23.00 Економічний вісник
23.30 Люди. Інформаційно-публіцистичний тижневик
00.00 Мистецький канал
01.00 Програма передач на завтра

ВІВТОРОК,

1 вересня

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 Агромагазин.
06.15 Доброго ранку, Україно!
08.05, 15.55 Національний хіт-парад.
08.10 Серіал «Час кохати».
09.10 Три крапки.
09.20 Футбол від УТН.
09.55 Худ. фільм «Обітниця».
11.10 Док. телефільм «Історія Києва». Фільм 10 — «Сходження».
11.30 Телеканал «Право».
12.00 УТН.
12.15 Національний хіт-парад. Хіт-журнал.
12.45 Хто в домі хазяїн?
13.15 Діловий канал.
13.55-14.45 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
15.00 УТН.
15.20 Мультфільм на замовлення.
16.05 Діти — для дітей.
16.30 Мультсеріал «Кароліна та її друзі».
17.00 Серіал «Чи боїшся ти темряви».
18.00 УТН.

ТЕТ і КИЇВ

ТЕТ

07.00 СІТ
07.20 Дай п'ять
07.25 Міські новини
07.35 Антресолька
07.50 Корисні поради
07.55 Джазова ретроспектива
08.30 Хрещатик
08.45 Анонс
08.50 «Нехай вам буде кольорово»
09.00 Зроби себе
09.30 Творчий вечір О. Розенбаума
11.00 Це — Ми!
11.30 Телекурс німецької мови «Alles Gute!», вип. 13
11.50 М/ф
12.15 Джаз-степ, танц-КЛАС!
12.20 Х/ф «Напружена атмосфера»
14.00 Т/с «Добрі хлопці, погані хлопці», с. 1
15.00 ЛПМ
15.30 Обдарована дитина
16.00 Вікна в світ

КНІВ

14.00 Т/с «Добрі хлопці, погані хлопці», с. 1
15.00 ЛПМ
15.30 Обдарована дитина
16.00 Вікна в світ
16.30 Співає О. Крокова

18.15 Серіал «Час кохати».
19.15 Саме той.
19.40 Телесеріал «Роксолана». Фільм 2 — «Дружина халіфа». 13 серія.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН.
21.55 Худ. фільм «Вірність».
23.20 Три крапки.
23.40 Фінансовий огляд.
23.50 УТН.
00.10 Серіал «Злочин з багатьма невідомими».

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Відкрита віза.
10.20 Закон є закон.
10.25 Мультфільм.
10.35 Освітній канал. Д. Дефо. «Робінзон Крузо». Урок німецької мови. Музика і живопис.
11.50 Золота галузь Криму.
12.10 Від «Перехрестя» — до успіху.
12.40 Закон є закон.
12.45 Оранта.
13.15 Закон є закон.
13.20 Співає народна артистка України А. Кудлай.
13.30 Дорога до Сухомлинського.
14.00 Телефільм «Канва життя».
14.55 Закон є закон.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Програма «Сніданок з 1+1».
08.00 Серіал «Район Мелроуз».
09.15 Серіал «Марія».
10.00-16.00 Програми УТ-2.
16.02 ТСН.
16.15 Серіал «Пристрасті».
17.00 Серіал «Пригоди Бріско Канті-молодшого».
18.05 Серіал «Перші поцілунки».
18.30 Серіал «Сеньйора».
19.30 ТСН.
19.55 Парод улюблених кінострічок. Комедія «Дівчата». Сам собі режисер.
21.45 Серіал «Район Мелроуз».
23.15 ТСН.
23.45 Нічний кінозал представляє. Історична мелодрама «Сльози Святого Петра».

УТ-3

«ІНТЕР»

07.00 Ранкова інформаційно-розважальна програма «Раночок».
09.00 «Давайте обговоримо» з М. Ганнапольським. «Що ми читаємо».
09.40 Телесеріал «Поховані таємниці».
10.10 Вгадай мелодію.
10.40 Телесеріал «Спецпідрозділ «Пасифік»».
11.30 «Прокінься і співай».
12.00 Сміхопанорама.
12.30 Серіал «Літо наших надій».
12.50 Інтерновини.
13.00 —18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.

18.00 Інтерновини.
18.10 Телесеріал «Поховані таємниці».
18.40 Вгадай мелодію.
19.10 Тема.
19.50 Вечірня казка.
20.00 Інформаційна програма «Подорожі». «Час».
20.40 Інтерспорт.
20.45 Прогноз погоди.
20.55 Пригодницький фільм «Кольє Шарлотти». 2 серія.
22.05 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
22.15 Битва безсмертних продовжується у серіалі «Горець-5».
23.10 Подорожі.
23.20 Хіт-рік Плюс.
23.30 Час кіно. М. Трентінья у мелодрамі К. Шаброля «Бетті».

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.10 Київські новини.
13.20 Київська коліска.
13.50 «Світоч». Архієпископ Полтавський.
14.30 Бенедикт А. Вербицький.
15.30 Худ. фільм «Провінціалки».
17.05 Солодке життя.
17.30 За київським часом.

ТЕТ і КИЇВ

ТЕТ

07.00 СІТ
07.20 Дай п'ять
07.25 Міські новини
07.35 Антресолька
07.50 Корисні поради
07.55 Джазова ретроспектива
08.30 Хрещатик
08.45 Анонс
08.50 «Нехай вам буде кольорово»
09.00 Зроби себе
09.30 Творчий вечір О. Розенбаума
11.00 Це — Ми!
11.30 Телекурс німецької мови «Alles Gute!», вип. 13
11.50 М/ф
12.15 Джаз-степ, танц-КЛАС!
12.20 Х/ф «Напружена атмосфера»
14.00 Т/с «Добрі хлопці, погані хлопці», с. 1
15.00 ЛПМ
15.30 Обдарована дитина
16.00 Вікна в світ

КНІВ

14.00 Т/с «Добрі хлопці, погані хлопці», с. 1
15.00 ЛПМ
15.30 Обдарована дитина
16.00 Вікна в світ
16.30 Співає О. Крокова

17.00 М/ф
17.20 Безсмертні скарби України
17.45 Провіта
18.15 Трансформа
18.45 Т/с «Неш Бріджес», с. 2
19.40 «Бона Деа» — підлога XXI століття
19.50 35 хвилин джазу
20.30 СІТ
20.50 Дай п'ять
20.55 Корисні поради
21.00 Антресолька
21.15 River Palace
21.20 Міські новини

КНІВ

21.30 Анонс
21.35 Що? Де? Почім?
21.45 Хрещатик
22.00 Х/ф «Жарти відкинемо»
23.45 Експрес-інформ
00.00 Комп'ютер Х
00.15 Привіт... завтра

ICTV

07.00 Мистецький канал
«Територія А». Хіт-парад
08.00 Вісті
08.28 Миколина погода
08.30 Економічний вісник
09.00 «Аппо Доміні» (Року Божого...). Багатосерійний художній фільм. 1 серія
10.00 «Кабріолет». Художній телефільм. 1 серія
11.00 «Шпигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
11.30 Візит. Новий Орлеан, Кам'янець-Подільський
12.00 Музична програма «Хмарочос»
13.00 «Повітряний вовк». Пригодницький телесеріал
14.00 3 x 4. Найкумедніше домашнє відео
14.30 «Кегні і Лейсі». Телесеріал
15.30 Мистецький канал
16.30 Від «Перехрестя» до успіху!
17.00 «Нишпорки». Мультсеріал
17.30 Чарівний світ Діснея: «Навіжений». Мультсеріал
17.55, 20.26, 22.55 Головні події дня (ТІА «Вікна»)
17.58, 21.58, 22.58 Миколина погода

18.00 Мистецький канал
«Територія А». Музичний тижень
18.30 «Повітряний вовк». Пригодницький телесеріал
19.30 «Аппо Доміні» (Року Божого...). Багатосерійний художній фільм. 2 серія
20.30 «Кабріолет». Художній телефільм. 2 серія
21.30 Вечірні вісті (ТІА «Вікна»)
22.00 «Ренегат». Гостросюжетний телесеріал
23.00 ДСС представляє: Спортивний тижневик
00.00 Мистецький канал
01.00 Програма передач на завтра

СЕРЕДА,

2 вересня

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 Агромагазин.
06.15 Доброго ранку, Україно!
08.05, 12.45, 16.10 Національний хіт-парад.
08.10 Серіал «Час кохати».
09.10 Три крапки.
09.20 Фінансовий огляд.
09.35 Діти — для дітей.
10.00 Док. телефільм «Історія Києва». Фільм 11 — «Під наглядом».
10.25 Нове покоління.
11.00 Казна.
11.30 Телеканал «Право».
12.00 УТН.
12.15 Служу народу України!
13.15 Діловий канал.
13.55-14.45 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
15.00 УТН.
15.20 Вітражі.
16.30 Мультсеріал «Кароліна та її друзі».
17.00 Серіал «Чи боїшся ти темряви».
18.00 УТН.
18.15 Серіал «Час кохати».
19.15 Саме той.
19.40 Телесеріал «Роксолана». Фільм 2 — «Дружина халіфа». 14 серія.

20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН.
21.55 Худ. фільм «Сховані гроші».
23.25 Три крапки.
23.45 Фінансовий огляд.
23.55 Національний хіт-парад. Хіт року.
00.25 УТН.
00.45 Серіал «Злочин з багатьма невідомими».

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Закон є закон.
10.10 «Час рікою пливе...».
10.40 Освітній канал. М. Зеров. Сторінки життя і творчості. Світи близькі, світи далекі. Передача 1. Чайковський і Україна.
11.55 Закон є закон.
12.00 Аудиторія. Передача 1.
12.30 Телефільм-вистава «Ой, не ходи, Грицю, та й на вечорницю».
13.45 Шлях до ринку.
14.10 Закон є закон.
14.15 Промисловий потенціал України. «Мотор-Січ».

УТ-3

07.00 Мистецький канал
«Територія А». Хіт-парад
08.00 Вісті
08.28 Миколина погода

14.45 Мультфільм.
14.55 Закон є закон.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Програма «Сніданок з 1+1».
08.00 Серіал «Район Мелроуз».
09.15 Серіал «Марія».
10.00-16.00 Програми УТ-2.
16.02 ТСН.
16.15 Серіал «Пристрасті».
17.00 Серіал «Пригоди Бріско Канті-молодшого».
18.05 Серіал «Перші поцілунки».
18.30 Серіал «Сеньйора».
19.30 ТСН.
19.55 «Імперія кіно» представляє. Гостросюжетний фільм «Мана».
21.45 Верка Сердючка в програмі «СВ-2000»
22.15 Серіал «Район Мелроуз».
23.15 ТСН.
23.45 Нічний кінозал представляє. Мелодрама «Сезар та Розаліа».

УТ-3

«ІНТЕР»

07.00 Телеранок.
08.00 Інтерновини.
08.10 Прогноз погоди.
08.20 Хіт-рік Плюс.
08.30 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
08.40 Мультфільми «День народження бабусі», «Пантелей і опудало», «Жихарка».
09.10 Вчасно.
09.25 Телесеріал «Поховані таємниці».
09.55 Вгадай мелодію.
10.25 Бойовик «Російський транзит». 1 серія.
11.20 Тема.
12.00 Серіал «Літо наших надій».
12.25 Навколо світу.
12.50 Інтерновини.
13.00 —18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.

18.00 Інтерновини.
18.10 Телесеріал «Поховані таємниці».
18.40 Гарний настрій.
18.50 Ці кумедні тварини.
19.20 «Тихий дім». С. Шолохова.
19.50 Вечірня казка.
20.00 Інформаційна програма «Подорожі». «Час».
20.40 Інтерспорт.
20.45 Прогноз погоди.
20.55 Пригодницький фільм «Кольє Шарлотти». 3 серія.
22.05 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
22.15 Р. Хауер у трилері «Країна батьків».
00.05 Подорожі.
00.15 Хіт-рік Плюс.
00.25 Прогноз погоди.

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.10 Київські новини.
13.20 Док. фільм «Пейзаж душі після сповіді».
14.15 «Макс Ернст».
14.45 Пілігрим.
15.15 Зустріч з пісню. А. Кудлай.
16.00 «Світоч».
17.00 Крила.
17.30 За київським часом.

ТЕТ і КИЇВ

ТЕТ

07.00 Міські новини
07.10 Антресолька
07.25 СІТ
07.45 Дай п'ять
07.55 Корисні поради
08.00 Це — Ми!

КНІВ

08.30 Хрещатик
08.45 Що? Де? Почім?
08.55 Анонс
09.00 Експрес-інформ
09.15 Комп'ютер Х
09.30 Х/ф «Жарти відкинемо»
11.15 Кіногороскоп
11.45 Кіноколо
12.05 М/ф
12.25 Анонс

ТЕТ

12.30 Телекурс німецької мови «Alles Gute!», вип. 13
12.50 Джаз-степ, танц-КЛАС!
13.00 Т/с «Неш Бріджес», с. 2
13.55 Співає О. Микитенко
15.05 Просто собака
15.25 Ім'я

КНІВ

16.30 Хрещатик
16.45 Ліра. Політ у танці
17.05 Хі-хі та ха-ха
17.15 Збережемо здоров'я
17.35 Діалоги
17.50 Столиця
18.05 Казка біля нічника
18.15 В. Щербачов представляє...
18.45 Зроби себе
19.15 Т/с «Добрі хлопці, погані хлопці», с. 2
20.15 Хрещатик

ТЕТ

20.30 СІТ
20.50 Дай п'ять
21.00 Антресолька
21.15 ЧІЗ
21.45 Міські новини
21.55 Корисні поради
22.00 Х/ф «Король шахраїв»
23.35 35 хвилин джазу
00.10 Х/ф «Чужі»

ICTV

07.00 Мистецький канал
«Територія А». Хіт-парад
08.00 Вісті
08.28 Миколина погода

08.30 Від «Перехрестя» до успіху
09.00 «Аппо Доміні» (Року Божого...). Багатосерійний художній фільм. 2 серія
10.00 «Кабріолет». Художній телефільм. 2 серія
11.00 «Шпигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
11.30 Мистецький канал
«Територія А». Музичний тижень
12.00 Майстри ілюзій
13.00 «Повітряний вовк». Пригодницький телесеріал
14.00 3 x 4. Найкумедніше домашнє відео
14.30 «Кегні і Лейсі». Телесеріал
15.30 Мистецький канал
«Територія А». Хіт-парад
16.30 «Інтерв'ю-Україна» представляє: студентський альманах «Маїстерня». П'ятий випуск
17.00 «Нишпорки». Мультсері

08.10 Прогноз погоди.
08.20 Хіт-рік Плюс.
08.30 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
08.40 «Обличчя світу» з О. Ткаченко. Чингіз Айтматов.
09.10 Мультфільм «Повернення блудного папуги».
09.40 Телесеріал «Поховані таємниці».
10.10 Ці кумедні тварини.
10.40 Бойовик «Російський транзит». 2 серія.
11.35 Телевізійний центр моди.
12.05 Серіал «Літо наших надій».
12.25 Навколо світу.
12.50 Інтерновини.
13.00 —18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.

18.00 Інтерновини.
18.10 Телесеріал «Поховані таємниці».
18.40 Гарний настрій.
18.55 Фантастичний серіал «Земля: останній конфлікт».
19.50 Вечірня казка.
20.00 Інформаційна програма «Подорожі». «Час».

20.40 Інтерспорт.
20.45 Прогноз погоди.
20.55 М. Дудікофф у супербойовику «Амазонка — ріка ерті».
22.40 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
22.50 Заручниця кохання у трилері «Спіраль».
00.05 Подорожі.
00.15 Хіт-рік Плюс.
00.25 Док. детектив «Гучна справа «Океан», 1978 рік.
01.10 Прогноз погоди.

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.05 Київські новини.
13.15 Худ. фільм «Гріх». 1 серія.
14.30 Мультфільм.
14.50 «Світло». Іван Світличний.
15.30 Духовне слово. Єрусалим.
16.20 Українські народні інструменти.
16.45 Люди і долі. Парад після парад.
17.30 За київським часом.

ТЕТ і КИЇВ

ТЕТ

07.00 СІТ
07.20 Дай п'ять
07.30 Міські новини
07.40 Антресолька
08.00 Корисні поради
08.05 Зірка на каналі

КИЇВ

08.30 Хрещатик
08.45 «Нехай вам буде кольорово»
08.55 Анонс
09.00 Діалоги
09.15 М/ф

ТЕТ

09.30 Решето. «В. В.»-97
11.10 М/ф
11.25 Блеф-клуб
12.05 Телекурс німецької мови «Alles Gute!», вип. 13
12.25 Джаз-степ, танц-КЛАС!
12.30 Х/ф «Король шахраїв»

КИЇВ

14.00 Громадське телебачення України (експериментальне мовлення)
16.00 Чорний квадрат

ТЕТ

16.30 Самотній вовк. О. Розенбаум
16.50 Спортивне сузір'я
17.15 «Еліос» — світ тканин
18.25 Т/с «Неш Бріджес», с. 3
19.20 Жінка на всі 100?
19.45 «Бона Деа» — підлога ХХІ століття
19.55 Це — Ми!
20.30 СІТ
20.50 Дай п'ять
21.00 Антресолька
21.15 Міські новини
21.25 Корисні поради

КИЇВ

21.30 Анонс
21.35 Що? Де? Почім?
21.45 Хрещатик
22.00 Х/ф «Ланцюг»
23.35 Ровесник
23.50 Експрес-інформ
00.05 Комп'ютер Х
00.20 Привіт... завтра

ICTV

07.00 Мистецький канал
«Територія А». Хіт-парад
08.00 Вісті
08.28 Миколина погода
08.30 «Інтер'юз-Україна» представляє: студентський альманах «Майстерня». П'ятий випуск
09.00 «Аппо Доміні» (Року Божого...) Багатосерійний художній фільм. 3 серія
10.00 «Кабріолет». Художній телефільм. 3 серія
11.00 «Шпигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
11.30 Планета людей
12.00 Разом з Вами. Розважальна програма
13.00 «Повітряний вовк». Пригодницький телесеріал
14.00 Люди. Інформаційно-публіцистичний тижневик
14.30 «Кегні і Лейси». Телесеріал
15.30 Мистецький канал
«Територія А». Хіт-парад
16.30 Фабрика снів
17.00 «Нишпорки». Мультсеріал
17.30 Чарівний світ Діснея: «Навіжений». Мультсеріал

17.55, 20.26, 22.55 Головні події дня (ТІА «Вікна»)
17.58, 21.58, 22.58 Миколина погода
18.00 Пані. Стиль життя
18.30 «Повітряний вовк». Пригодницький телесеріал
19.30 «Аппо Доміні» (Року Божого...) Багатосерійний художній фільм. 4 серія
20.30 «Кабріолет». Художній телефільм. 4 серія
21.30 Вечірні вісті (ТІА «Вікна»)
22.00 «Ренегат». Гостросюжетний телесеріал
23.00 Супербол
23.30 Футбольна планета
00.00 Мистецький канал
«Територія А». Хіт-парад
01.00 Програма передач на завтра

П'ЯТНИЦЯ, 4 вересня

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 Агромагазин.
06.15 Доброго ранку, Україно!
08.05, 11.50, 12.50, 15.50, 20.25 Національний хіт-парад.
08.10 Серіал «Час кохати».
09.10 Три крапки.
09.20 Фінансовий огляд.
09.40 Худ. фільм «Вітер».
12.00 УТН.
12.15 Відкриваємо Біблію.
13.15 Діловий канал.
13.55-14.45 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім»
15.00 УТН.
15.20 Док. телефільм «Два крила Левка Мацієвича».
15.55 Сім Я.
16.25 Мультсеріал «Кароліна та її друзі».
16.55 Серіал «Чи боїшся ти темряви».
17.55 Футбол. Україна — Росія (молодіжні збірні). Відбірковий матч чемпіонату Європи. У перерві — 18.45 УТН.
20.00 Саме той.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН.
21.55 Худ. фільм «Тринадцятий вагон».
23.45 Нове покоління.
00.15 Три крапки.
00.45 Фінансовий огляд.
00.55 УТН.

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Телеканал «Право».
11.05 Село: поле надії.
11.25 Закон є закон.
11.30 Худ. фільм «Фучжоу».
13.35 Закон є закон.
13.40 Шляхи якості.
13.55 Закон є закон.
14.00 Україна сьогодні.
14.30 Директорський корпус.

СТУДІЯ «І+І»

07.00 Програма «Сніданок з «І+І»»
08.00 Телесеріал «Доктор Квін»
09.15 Серіал «Марія»
10.00-16.00 Програми УТ-2.
16.02 ТСН.
16.15 Серіал «Пристрасті».
17.00 Дитячий сеанс. Пригодницький фільм «Казка про гучний барабан».
18.30 Серіал «Сеньйора».
19.30 ТСН.
19.55 «Імперія кіно» представляє. Гостросюжетний фільм «Кафес».
22.00 Серіал «Неш Бріджес — поліцейський із Сан-Франциско».
23.00 ТСН.
23.30 Фантастичний фільм за романом С. Кінга «Незамінні речі».

УТ-3

«ІНТЕР»

07.00 Телеранок.
08.00 Інтерновини.
08.10 Прогноз погоди.
08.20 Хіт-рік Плюс.
08.30 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
08.40 Життя серед життя.
09.10 Телесеріал «Поховані таємниці».
09.40 Мультфільм «Чиполліно».
10.20 Джентльмен-шоу.
10.50 Бойовик «Російський транзит». 3 серія.
11.45 Л. Латініна у програмі «Жіночі історії».
12.15 Серіал «Літо наших надій».
12.50 Інтерновини.
13.00 —18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Інтерновини.
18.10 Телесеріал «Поховані таємниці».
18.40 Гарний настрій.
18.50 Поле чудес.
19.50 Вечірня казка.
20.00 Інформаційна програма «Подорожі». «Час».
20.40 Інтерспорт.
20.45 Прогноз погоди.
20.55 Великі сищики. Міс Марпл у детективі «Точно за розкладом».
22.55 «Обличчя світу» з О. Ткаченко. Аугусто Піночет.
23.25 Кохання з першого погляду.
00.00 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
00.10 Подорожі.
00.20 Хіт-рік Плюс.
00.30 Трилер «Янгол помсти».

02.05 Прогноз погоди.

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.05 Київські новини.
13.15 Худ. фільм «Гріх». 2 серія.
14.30 Док. фільм «Музей однієї вулиці». Андріївський узвіз.
15.00 Шлягер представляє.
16.50 Кіноконцерт.
17.00 Естафета.
17.15 Тема тижня.
17.30 За київським часом.

ТЕТ і КИЇВ

ТЕТ

07.00 Міські новини
07.10 Антресолька
07.25 СІТ
07.50 Дай п'ять
07.55 Корисні поради
08.00 Атлетик-рев'ю

КИЇВ

08.30 Хрещатик
08.45 Що? Де? Почім?
08.55 Експрес-інформ
09.10 Комп'ютер Х
09.25 Х/ф «Ланцюг»
11.00 В. Щербачов представляє...
11.30 Т/с «Добрі хлопці, погані хлопці», с. 2

ТЕТ

12.30 Медичний тижневик
13.00 Т/с «Неш Бріджес», с. 3
13.55 Джаз-степ, танц-КЛАС!
14.00 Телекурс німецької мови «Alles Gute!», вип. 13
14.20 Новини шоу-бізнесу
14.45 35 хвилин джазу
15.20 Тема з варіаціями. О. Любимов
16.05 М/ф

КИЇВ

16.30 Хрещатик
16.45 Анонс
16.50 Лакмус життя
17.00 Кіногороскоп
17.30 Добрі новини
17.45 Обдарована дитина
18.15 Музика на березі ріки
18.25 Ровесник
18.40 Муз. пауза
18.45 Чорний квадрат
19.15 Т/с «Добрі хлопці, погані хлопці», с. 3
20.15 Хрещатик

ТЕТ

20.30 СІТ
20.50 Дай п'ять!
21.00 Антресолька
21.20 Корисні поради
21.25 Міські новини
21.40 River Palace
21.45 Ласкаво просимо до Брико-тайлу
21.50 Х/ф «Операція «Тушонка»
23.35 Імперія пристрасті
00.15 Х/ф «Агент мимоволі»

ICTV

07.00 Мистецький канал
«Територія А». Хіт-парад
08.00 Вісті
08.28 Миколина погода
08.30 Отак і живемо
09.00 «Аппо Доміні» (Року Божого...) Багатосерійний художній фільм. 4 серія
10.00 «Кабріолет». Художній телефільм. 4 серія
11.00 «Шпигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
11.30 Модний час
12.00 Шлягер бо шлягер
13.00 «Повітряний вовк». Пригодницький телесеріал
14.00 Пані. Стиль життя
14.30 «Кегні і Лейси». Телесеріал
15.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
16.30 Золотий вік Північної Європи (ТК «Міст») Мультсеріал
17.00 «Нишпорки». Мультсеріал
17.30 Чарівний світ Діснея: «Навіжений». Мультсеріал
17.55, 20.26, 22.55 Головні події дня (ТІА «Вікна»)
17.58, 21.58, 22.58 Миколина погода
18.00 Візит. Пірей, Швейцарія, ч. 1
18.30 «Повітряний вовк». Пригодницький телесеріал
19.30 «Аппо Доміні» (Року Божого...) Багатосерійний художній фільм. 5 серія
20.30 «Кабріолет». Художній телефільм. 5 серія
21.30 Вечірні вісті (ТІА «Вікна»)
22.00 «Ренегат». Гостросюжетний телесеріал
23.00 Валентин Щербачов представляє...
23.30 Час «Ч». Військовий тележурнал
00.00 Мистецький канал
«Територія А». Хіт-парад
01.00 Програма передач на завтра

СУБОТА, 5 вересня

УТ-1

07.30 Анонс.
07.35 Гімнастика.
07.45 Людина на землі.
08.15 Хто в домі казів?
08.50, 15.20, 18.50 Національний хіт-парад.
09.00 Серіал «Маленький бродяга».
09.30 Сніданок меломана.
10.05 Худ. фільм «Петля Орiona».
11.30 Телеканал «Право».
12.00 УТН.
12.20 Наук.-поп. серіал «Каскадер».

13.10 Фестиваль цирку майбутнього.
14.05 Мультфільм.
14.20 Док. фільм «Планета Пригода». Екстремальні види спорту.
14.45 Прес-кур'єр.
15.00 УТН.
15.30 Серіал «Команда Акапулько».
17.00 Від «Перехрестя» — до успіху.
17.30 Мос.
18.00 УТН.
18.20 На тенісних кортах світу.
18.55 Футбол. Україна — Росія (нац. збірні). Відбірковий матч чемпіонату Європи. У перерві — 19.45 Вечірня казка.

21.00 УТН.
21.55 Серіал «Лейтенант Рокка».
22.45 Вітражі.
23.30 Національний хіт-парад. Топ-10.
00.00 УТН.
00.20 Худ. фільм «Безвинна жертва».

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Закон є закон.
10.10 Молодіжний канал. Музична подія. Молодіжні новини. Ток-шоу «Асоціації». Музичні новини.
12.10 Україна аграрна.
12.25 Закон є закон.
12.30 Дім і стиль.
13.00 Клуб-700.
13.30 Оранта.
14.00 Спортивний канал.

СТУДІЯ «І+І»

07.00 Парад улюблених кінострічок. Комедія «Дівчата».
08.30 Серіал «Втеча з Юпітера».
09.00 Доброго ранку, країно!
10.00-16.00 Програми УТ-2.
16.02 Мультсеріал «Подорож у Країну казок».
16.30 Пригодницький серіал «Ксена — принцеса-воїн».
17.30 Прем'єра серіалу «Рятувальний патруль».
19.30 ТСН.
19.55 «Імперія кіно» представляє. Історія знаменитого гангстера у фільмі «Вбити голландця»
22.15 Серіал «Цілком таємно».
23.15 ТСН.
23.45 Нічний кінозал для дорослих. Р. де Ніро у фантастичному фільмі «Бразилія».

УТ-3

«ІНТЕР»

09.00 «Інтер» — анонс.
09.05 Прогноз погоди.
09.15 Дітвора.
09.30 На перший погляд.
09.55 Каламбур.
10.25 Ранкова пошта.
11.00 Смак.
11.20 В. Пресняков-молодший у програмі «Горище».
11.50 Фан-клуб.
12.10 Телевізійний центр моди.
12.40 Життя серед життя.
13.10 В гостях у казки. «Мар'я-майстриня».
14.30 Грай, гармонь улюблена!
15.00 Комедія «Удаваний хворий». 1 серія.
16.10 Клуб мандрівників.
16.55 Спорт-тайм.
17.25 Серіал «Спецпідрозділ «Пасифік»».
18.15 Національна лотерея.
18.20 Мелодрама «Ключ без права передачі».
20.00 Інформаційна програма «Подорожі». «Час».
20.40 Прогноз погоди.
20.50 Розплата за успіх у фільмі «Майже золота...».
22.25 Футбол. Відбірковий матч чемпіонату Європи. Збірна Ісландії — збірна Франції.
00.15 Загадкові вбивства у трилері «Невидимий душитель».
01.40 Прогноз погоди.

КДРТРК

08.00 За київським часом.
08.30 Християнська програма «Цей твій день».

ТЕТ і КИЇВ

ТЕТ

07.00 СІТ
07.25 Міські новини
07.35 Антресолька
07.50 Корисні поради
07.55 Джазова ретроспектива

КИЇВ

08.30 Хрещатик
08.45 Анонс
08.50 «Нехай вам буде кольорово»
09.00 Арт-афіша

ТЕТ

09.30 М/ф
10.00 Вогні цирку
10.55 Світ людини. Медицина
11.20 «Еліос» — світ тканин
11.25 Атлетик-рев'ю
12.00 М/ф
12.20 Сторінками тележурналу «Балет — любов моя». А. Вівальді. «Пори року»
13.10 Я — пам'ятник собі... В. Соломін

КИЇВ

14.00 Громадське телебачення України (експериментальне мовлення)
16.00 Поїхали
16.25 Анонс

ТЕТ

16.30 Ім'я. В. Сергєєв
17.30 Телегра «Відомості по-київськи»
17.45 ЧІЗ
18.15 Х/ф «Зачарування Бермудів»
19.50 Блеф-клуб
20.30 СІТ
20.50 Спати час
21.15 Міські новини
21.25 Корисні поради

КИЇВ

21.30 Анонс
21.35 Що? Де? Почім?
21.45 Хрещатик
22.00 Х/ф «Червоний скорпіон»
23.45 Профі-прес
00.25 Комп'ютер Х
00.40 ЛПМ. Астрологічний прогноз

ICTV

07.00 «Разом з Вами». Розважальна програма
08.00 Вісті
08.28 Миколина погода
08.30 «Документальний серіал «Остання адреса»
09.00 «3 х 4». Найкумедніше домашнє відео
09.30 Кіножурнал «Єралаш»
10.00 Пані. Стиль життя
10.30 Планета людей
11.00 «Вавилон-5». Космічний суперсеріал
12.00 «Інтер'юз-Україна» представляє: студентський альманах «Майстерня»
12.30 Серіал «Золотий вік кунфу». Фільм «Непереможна трійця»
14.00 «Вольво» і «Вікінг-Моторс» представляють: Автоперегони
15.00 Супербол
15.30 Валентин Щербачов представляє...
16.00 Футбольна планета. Тижневий огляд
16.30 ДСС представляє: Спортивний тижневик
17.30 «Вавилон-5». Космічний суперсеріал
18.30 «Межа особистості». Художній телефільм. 1 серія
19.30 Фабрика снів
20.00 Модний час
20.30 Люди. Інформаційно-публіцистичний тижневик (ТІА «Вікна»)
21.00 «3 х 4». Найкумедніше домашнє відео
21.30 «Голокост. Історія родини Вайсів». Художній фільм
Фільм перший «Морок густішає»
23.50 «Хмарочос». Музична програма
00.50 Програма передач на завтра

НЕДІЛЯ, 6 вересня

УТ-1

07.00 Анонс.
07.05 Село і люди.
07.35 Гімнастика.
07.45 Українське спортлото.
07.50 Національний хіт-парад.
08.00 Вікно в Америку.
08.30 Відкриваємо Біблію.
09.00 «Блакитне дерево». 1 серія.
09.45 Служу народу України!
10.15 Худ. фільм «Без сина не приходь».
11.35 Шоу самотнього холостяка.
12.00 УТН.
12.15 Сто чудес світу.
12.30 Телефестиваль «Надія-98».
13.00 Сімейний лікар.
13.30 Свічадо.
14.05 Док. фільм «Проект «Альфа»».
14.30 Телеканал «Право».
15.00 УТН.
15.20 Мультфільм на замовлення.
15.55 Серіал «Команда Акапулько».
17.25 Маєстро, Ваш вихід...
18.00 УТН.
18.20 Худ. фільм «Світанок».
20.05 Національний хіт-парад. Хіт-журнал.
20.40 Вечірня казка.
21.00 7 днів.
21.55 Серіал «Коли посміхаються небеса». 1 серія.
22.45 Ток-шоу «Розслабтесь... Ви в ефірі».
23.25 Єврофутбол.
00.20 УТН.
00.40 Худ. фільм «Дорога нікуди».

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Мос.
10.35 Закон є закон.
10.40 Відкрита віза.
10.55 Яхад.
11.25 Музична пошта.
11.55 Закон є закон.
12.00 Молодіжний канал. Київ-транзит. TV-impresario. Конкурс музичного відео. М-стиль. Музична подія.
14.00 Спортивний канал.

СТУДІЯ «І+І»

07.00 «Парк автомобільного періоду»
08.00 Прем'єра мультсеріалу «Пригоди Сонника»
08.30 Серіал «Втеча з Юпітера».
09.00 Доброго ранку, країно!
10.00-16.00 Програми УТ-2.
16.00 Ігрове шоу «Ключі від форту Буайяр»
17.00 Прем'єра серіалу «Пригоди Синдбада»
18.05 Програма «Шоу довгоноси-ків»
18.30 Серіал «Рятувальний пат-руль».

19.30 «Імперія кіно» представляє. Дж. Робертс у фільмі «Задволення».
21.00 Містечко.
21.30 Прем'єра серіалу «Тисячоліття».
22.30 Телеманія.
23.30 «Парк автомобільного періоду».

УТ-3

«ІНТЕР»

09.00 «Інтер» — анонс.
09.05 Прогноз погоди.
09.15 Хіт-рік.
09.45 Мультфільм «Чарівні літарикси»
09.55 Прокінсья і співай!
10.25 Ук-енд.
10.55 Доки всі вдома.
11.30 Ранкова зірка.
12.10 «Підводна одіссея команди Кусто». «Слідом за Жовтою рикою».
13.00 Сміхопанорама.
13.30 Планета Здоров'я.
14.00 Шасливий випадок.
14.45 Комедія «Удаваний хворий». 2 серія.
15.45 Брейн-ринг.
16.50 Серіал «Спецпідрозділ «Пасифік»»
17.40 Клуб «Білий папуга».
18.15 Жан-Поль Бельмондо у комедії «Татко з Ніцци».
20.00 Подорожі тижня.
20.35 Прогноз погоди.
20.45 Джентльмен-шоу.
21.15 Містична історія від С. Кінга «Долорес Клейборн».
23.35 Мелорама.
00.20 Прогноз погоди.

ТЕТ і КИЇВ

ТЕТ

07.10 СІТ
07.30 Міські новини
07.40 Корисні поради
07.45 Антресолька

КИЇВ

08.30 Хрещатик
08.45 Анонс
08.50 Що? Де? Почім?
09.00 Вікна в світ
09.30 Зоряне меню
10.30 Х/ф «Червоний скорпіон»
11.45 До ваших послуг
12.00 А ми самі з вусами

Завтра — День авіації

ВЕЛИКА ВІСІМКА

АВІАЦІЙНА промисловість України — поняття, що виникло нещодавно, втім, як і поняття авіапрому Росії. А з потужністю радянського авіапрому могла свого часу зрівнятися хіба що аналогічна галузь у Сполучених Штатах Америки. Тож на яких ролях нині вітчизняні авіабудівельники?

Історично, коли відбувалося зародження світової авіації, Україна входила то до складу Російської імперії, то до СРСР. На її теренах — у Києві, Харкові, Одесі, Запоріжжі та інших містах — авіатори робили перші кроки до невідомого. Тут багато хто здобув славу і собі, і Вітчизні: О. Кудашев, І. Сікорський, К. Калінін, Д. Григорович, А. Люлька, І. Неман, М. Гуревич, О. Івченко, О. Антонов, В. Лотарьов, П. Балабуєв, Ф. Муравченко...

А скільки ще конструкторів авіаційної техніки можна було б назвати!

За всіх труднощів нинішнього перехідного періоду економіки, попри те, що головна наукова і виробнича база авіапрому СРСР залишилася в Росії, наша авіаційна

промисловість жива, активно діє і становить основу наукомісткої, престижної та економічно рентабельної промисловості розвиненої сучасної держави, про яку мріємо, яку будемо.

Стрижень Укрaviaпрому — Авіаційний науково-технічний комплекс імені О. Антонова. Головні складові — Запорізьке машинобудівне конструкторське бюро «Прогрес», серійні авіаційні заводи Києва і Харкова, найбільший моторобудівний завод «Мотор-Січ», науково-дослідний інститут авіаційної технології «УкрНДІАТ». Кадри для всіх цих підприємств і організацій готує один із найкращих у світі вузів інженерного профілю — Харківський авіаційний інститут.

Ці колективи і сьогодні

створюють конкурентоспроможну техніку. Вже за роки незалежності вперше піднялися в небо літаки Антонов-38, Антонов-70, Антонов-140, модифіковані Антонов-32, Антонов-74.

Але літак не досить лише спроектувати, збудувати, випробувати, сертифікувати, важливо знайти для нього ринок збуту. Внутрішній ринок України вельми обмежений, а витрати на створення нового літака, його серійний запуск у виробництво — величезні. Окупуються вони лише за налагодженого масового виробництва і продажу літаків. Саме тоді й можна розраховувати на великі прибутки.

Україна — одна з восьми країн світу, які в змозі самостійно створювати авіатехніку — від проекту літака, двигунів, авіаобладнання до будівництва. Проте це не дає жодних гарантій, що самотужки вдасться конкурувати з провідними авіаційними фірмами світу. У них тепер — чи то

в Європі, чи то в Америці — є стійка тенденція до інтеграції, до злиття. І що скоріше до загального процесу долучиться українська авіапромисловість, то з більшою певністю можна буде казати про її перспективи.

Передусім, вважають фахівці, не можна втрачати наукові і виробничі зв'язки з російськими колегами. У нас спільне коріння. Чотири авіаційні заводи Росії тепер зайняті серійним виробництвом або підготовкою до цього літаків, створених АНТК «Антонов». Це означає, що нашим літкам забезпечені, принаймні, ринки СНД, найбільший з яких — російський.

Водночас будівництвом літаків займаються й українські авіазаводи. Акумуляують зусилля для створення кожної машини структури типу Міжнародного консорціуму або спільного підприємства. Таким чином об'єднуються фінанси, кооперовано йде постачання матеріалами, комплектувальними виробами, спільно провадиться пошук ринків збуту. Коли б не було цього, про успіхи годі було б не лише казати, а й мріяти.

Наш авіапром готовий до тісного співробітництва з

будь-якою країною світу. Вже широко повідомлялося про те, що Міжнародний консорціум «Середній транспортний літак» (у його складі — КБ, заводи, банківські структури України і Росії), будучи єдиною юридичною особою, що володіє правами розробника і виробника літака Антонов-70, вивчає нині з групою експертів німецької фірми «Даймлер-Бенц Аероспейс» можливість створення на базі літака Ан-70 військово-транспортного літака для військово-повітряних сил Німеччини та інших європейських країн. І це — серйозна заявка на майбутнє. А дорогу, як відомо, осилить той, хто йде.

Георгій НЕСТЕРЕНКО.

На знімках: Ан-70 у дослідному польоті; урочистий момент — готовий ще один Ан-140.

Фото автора.

Постаті

Нарешті став я біля стелажа
В бібліотеці власній: книги-трупи
Виймав і ніжно їх складав на купи,
І слухав, як щемить моя душа.
Там книжечка й моя, немов чужа,
Лежала мертва — не слова, а струпи;
І чути гниль з тієї шкаралупи,
Де правди задушилося пташа.
Спалити б їх! Жбурнути між поліття
Палаюче — й кінець! Та не засне
На полелі з книжок моє сумління.
Воно кричить, немов дитя трудне,
І проклинає, і клане мене,
Горить, та не спадає в мертво тління.

(«Біля своїх книжок»)

Здається, немає в нашій літературі поета, який би так широко довіряв паперу (очевидно, останнє слово треба б писати з великої букви, бо це для нас той білий аркуш — просто папір. А для Поета папір — найближчий друг, свідок його творчих мук і тріумфів), як Дмитро Павличко. І немає ширшого в своїх переконаннях Поета — незалежно від того, чи має рацію він, чи ні. Можливо, та довіра й щирість — віддзеркалення палкого Поетового бажання доторкнутися до безсмертя (рукописи, як твердять, не горять).

Хто знає...

У всякому разі, кому-кому, а Паперові Дмитро Павличко був вірним завжди, від першої своєї збірки «Любов і ненависть» (1953) до тої, що лежить зараз на читачьому столі, — «Ностальгія» (1998).

Перегортали сторінки біографії будь-якої людини, а тим більше Поета, — тяжка справа, адже ще О. Пушкін був упевнений, що судити про письменника можна лише згідно з законами, які він сам для себе придумав.

Про що тільки не писали друзі й опоненти Дмитра Павличка, особливо після 91 року, коли він рішуче перейшов на позиції, як тепер кажуть, націонал-патріотизму.

Щоб надати цьому вступові логічного розвитку, відкриємо лише один документ, що стосується Поета. Складений він у «святая святых» минулого — ЦК КПУ.

«... Поряд з хорошими, досить ідейними творами у Павличка почали виявлятися націоналістичні мотиви, які з часом дали змогу углядіти хибну систему його політичних поглядів.

... Бюро обкому партії визнало випуск збірки «Правда кличе» серйозною помилкою, суворо попередило Павличка (...).

Павличко... вихваляв твір Гончара

«Собор», вважаючи його найкращим твором сучасності (...).

Багато письменників в бесіді з нами вказали на помітність зв'язків і більшого знайомства Павличка з тими літераторами, які в тій чи іншій мірі виявляють націоналістичні настрої, — І. Драчем, І. Дзюбою, Л. Костенко (...).

У зв'язку з тим, що Павличко Д. В. не тільки не зробив належних висновків (...), але й поглибив їх, вважали б за необхідне розглянути питання про його партійну відповідальність».

30 грудня 1968 року.

І. ГРУШЕЦЬКИЙ.

Коментарі, як кажуть, зайві.

В отакій атмосфері Поетові довелося провести значну частину свого творчого життя.

Тож чи треба дивуватися, що чи не єдиним, кому він міг довіряти, був Папір?

Дмитро ПАВЛИЧКО: По лезу між червоною й білою трояндами

Роки незалежності України стали для більшості українців часом непростих випробувань. Особливо ж у царині духу. Нездарність нинішніх «батьків нації» обертається для нашого народу насамперед зневір'ям і загальнонаціональним песимізмом.

І більшість письменників теж не виявила досі франківських рис та шевченківських.

А що ж Дмитро Павличко?

Він чи не єдиний з наших письменників, хто знайшов точні й живі слова для виявлення свого ставлення до сьогодення. Його згадана книжка «Ностальгія» (видавництво «Основи») — це згусток розбурханих почуттів Поета, якому болять невітні нинішні будні простих людей, занепад культури, блукання манівцями наших державних мужів...

Інішими словами, він повів себе як

справжній Поет: незважаючи ні на що, треба працювати і працювати. І в праці сконатъ, — як закликав духовний кумир Поета Іван Франко.

Зрозуміло, що нова книжка не могла не відобразити в своєму змістові сучасні настрої Поета. «Все, що потрібне для розп'яття» — так назвав Дмитро Павличко центральний розділ книжки, і процитований на початку вірш відкриває його емоційну атмосферу. Поет сумнівається, шукає правду про своє минуле й хоче заглянути за виднокулі майбутнього.

Може, й я служив Ормузду
(Відчепіться ж бо, агії!)
Та набрався трохи глузду
В тій неволі дорогій.
Це моя біда, я знаю,
Бо ж тепер безглуздя — шик.
Чорт стоїть на дверях раю,
Переписує словник...

(«Сльоза»)

У новій збірці творів Дмитро Павличко ширше відкрив таку рису свого таланту, як епічність. Його поеми «Петрик», «Петро Могила (1620)», «Ностальгія» — це пошуки духовної суті історичних героїв та подій. Поетові не дають спокійно жити думки про те, що «ми ще ніколи не були собою» (цитата з Максима Рильського), але він чітко усвідомлює, що:

... Крутнули ми, але крутнуло й нами.
Страшніших сліз не бачили й віки,
Як ті, що за своїми кайданами
Їх проливали вільні кріпаки.
Не треба їм ні мови, ні свободи,
Ні гордості, ні гімну, ні герба,
Даремно наших нервів електроди
Будили полум'я в крові раба!

(«Іванові Драчеві»)

Можна твердити, що нова книжка Поета обіцяє читачам ще не одне поетичне відвертя в майбутньому, висловлене на високому художньому рівні.

Таким же нестримно емоційним і Майстром слова явив себе Дмитро Павличко в книжці «Сонети. Вільям Шекспір». Він ще раз підтвердив поширену літературознавцями думку про те, що є духовним сином Івана Франка. Та не про запозичення творчого досвіду Класика йдеться, а про продовження його праці.

Зрозуміло, що в перекладах Шекспірових сонетів Дмитро Павличко продемонстрував ритмічні малюнки й інтонації, притаманні саме визнаному світом великому англійцеві. Та все ж і в них відчувається присутність Івана Франка.

Моя любов — то не байстрия-сирітка,
Якій життя обставини дали,
То не бур'ян, не дикоросла квітка,
Яку зірвати можна будь-коли...

Після томика перекладів сонетів світової літератури та інших публікацій Поета збірка «Сонети. Вільям Шекспір» ще раз переконав, що між поетичним та перекладацьким талантом Дмитра Павличка можна ставити знак рівності. Ба навіть в інтерпретації українською мовою шедеврів зарубіжної поезії Поет іноді виглядає упевненішим й аристократичнішим. Це знайшло своє відображення і в структурі книжки — тут і чудові коментарі фахівця, і науковий апарат, і додатки... Здається, лише одне подібне видання є в нашій літературі — «Поезії» Стефана Малларме в перекладі Олега Зуєвського. Але те видання здійснено в Канаді.

Тож чи справедливо закидає собі Дмитро Павличко? Чи є підстави для його сумнівів?

На те відповідати йому самому. Що він і робить у своїх поезіях.

Нас же цікавить його сучасний портрет і вплив його творчості на нинішню літературне життя. Тому й згадали про міжособну англійську війну між політичними угрупованнями Червоної та Білої троянди.

Очевидно, читаючи Павличкові книжки, належить пам'ятати, що досі Поет йшов по лезу між червоною та білою трояндами. Під останніми розуміються звичайні квіти, а не політичні партії.

Віталій АБЛІЦОВ.

Піввіку, а насправді — більше

ЦЬОГО
літа
випов-

Музеї

нилося 50 років з часу прийняття урядової постанови про відкриття у Києві Державного музею Т. Шевченка.

збереження. Ця колекція і стала основою для організації 1933 року Галереї картин Шевченка у Харкові — тодішній столиці України.

1939 року, до 125-річчя від дня народження Т. Шевченка, у Києві відкрилася ювілейна шевченківська виставка. А 20 вересня 1940 року РНК України визнала за необхідне створити Центральний державний музей Т. Шевченка, який відкрився у квітні 1941 року в Маріїнському палаці. Під час Великої Вітчизняної війни фонди Галереї картин Шевченка, Центрального

державного музею Т. Шевченка та Будинку-музею Т. Шевченка було евакуйовано разом із фондами Третяківської галереї до Новосибірська.

1944 року всі шевченківські експонати було повернуто до Харкова. 27 березня 1945 року з'явилася урядова постанова про об'єднання Центрального державного музею Т. Шевченка та Галереї картин Шевченка в єдиний літературно-художній музей.

І тільки через три роки уряд України прийняв постанову про відкриття Державного музею Т. Шевченка у Києві, на бульварі Шевченка, 12. Музей розміщений у будинку, що є пам'яткою архітектури першої половини XIX ст. 1875 року його придбав відомий промисловець і меценат М. Терещенко.

Фондовою основою стали колекції Центрального музею Т. Шевченка, Харківської галереї картин Шевченка, а також оригінальні матеріали з Чернігова й Дніпропет-

ровська, твори Т. Шевченка, які зберігалися в музеях Росії.

Нова експозиція, робота над якою тривала майже рік, здобула високу оцінку фахівців та відвідувачів. Завдяки наполегливій праці науковців за 50 років колекція збільшилася з 4 до 62 тисяч одиниць.

Державний музей Т. Шевченка є науково-методичним центром шевченківських музейних закладів в Україні, зокрема в селах Шевченковому та Моринцях, і за її межами — в Оренбурзі, Орську, Аральську, Санкт-Петербурзі (Росія), а також у Канаді. У 1997 році працівники музею побудували та відкрили нову експозицію Меморіального комплексу Тараса Шевченка в м. Форт Шевченка (Казахстан).

З дня відкриття музей відвідало близько 8 мільйонів осіб.

Ольга ПОЛЯНИЧКО,
директор Державного музею Т. Шевченка.

На знімку: портрет поета з музейної експозиції.

У номер

● Миколаїв

Міжнародний скандал місцевого значення

Бригада Чорноморського флоту Росії, що дислокується в Миколаєві, котра споруджує і ремонтує тут кораблі цього флоту, відключена, за винятком камбуза й вузла зв'язку, від електромережі. Цілком ймовірно, попередили комунальні служби міста, що те саме буде зроблено й стосовно газу та води. Причина банальна — борги за користування усім переліченим. Командир бригади Володимир Богдашин повідомив про інцидент командуванню ЧФ РФ та урядові Москви, що шефствує над військовою частиною. Водночас він висловив невдоволення діями комунальників, указавши, що місто користується на пільгових умовах чи й зовсім безплатно гуртожитком, дитсадком, деякою іншою власністю бригади. Та борги, з усього видно, доведеться росіянам таки погашати.

● Кіровоград

Летимо на Гайвороні!

Після восьмирічної перерви відновлено повітряне сполучення між Кіровоградом і одним із найвіддаленіших райцентрів області — Гайвороном. Плановано, що польоти до райцентру здійснюватимуться літаком «Як-18Т», який пілотуватимуть курсанти Кіровоградської державної льотної академії під наглядом інструкторів. Таким чином вбивають одразу двох зайців: і людям добре, і для майбутніх пілотів це неабияка практика.

● Луцьк

Куди впадають грошові ріки?

На кожному другому з перевірених підприємств, установ і організацій Волинської області виявлено незаконних видатків, нестач, розтрат і крадіжок на суму 12695,5 тис. грн. Найбільші розміри збитків — в установах охорони здоров'я, освіти і культури, на підприємствах житлово-комунального господарства, в органах державної виконавчої влади та місцевого самоврядування.

● Ялта

Згорів реліктовий ліс

За словами чергового Ялтинського штабу з гасіння пожежі підполковника Василя Дорофєєва, в районі Дарсану згоріло 110 гектарів реліктового лісу. В гасінні вогню було задіяно 12 пожежних машин, 15 водовозів, 2 вертольоти Мі-8.

Премія ШUTOва — це знак якості

Література

Десять років минуло, як не стало відомого на Донеччині літератора Віктора ШUTOва, але пам'ять про нього жива. Зокрема, його ім'ям названо одну з вулиць у новому мікрорайоні та школу. А донецьке відділення Фонду культури заснувало обласну літературну премію імені Віктора ШUTOва за кращі твори в жанрах поезії, прози та публіцистики, тобто в тих жанрах, в яких свого часу працював письменник.

Лауреатів премії вже близько тридцяти. Новими лауреатами творчої премії імені літератора стали поетеса з Макіївки Алла Беженева за збірки поезій останніх років, кандидат історичних наук Станіслав Наконечний за книжку про донецьке підпілля в роки Великої Вітчизняної війни «12-08 не виходить на зв'язок» та вдова письменника Марія Овксентіївна—Кашенко (секретар комісії з літературної спадщини В. ШUTOва) за велику роботу з видання й перевидання його творів.

Валерій ШЕПТУХА.

Донецька область.

Реклама

Генеральна дирекція АТЗТ «Еласнт-Київ» повідомляє про скликання загальних позачергових зборів акціонерів, які відбудуться 16 жовтня 1998 р. за адресою: Україна, 252014, Київ, вул. Тімірязівська, 2, — о 10-й годині.

Реєстрація акціонерів або їх представників з 9-ї години до 9.50 16 жовтня 1998 р.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Внесення змін до установчих документів шляхом викладення установчих документів у новій редакції.
2. Прийняття рішення про випуск акцій товариства.
3. Зміни у розподілі акцій товариства.
4. Звіт генеральної дирекції товариства про фінансово-господарську діяльність товариства станом на 31 вересня 1998 р.
5. Зміни у складі спостережної ради товариства.
6. Створення нового спільного підприємства.
7. Різне.

Генеральна дирекція АТЗТ «Еласнт-Київ».

Віктор БРАНИЦЬКИЙ, «Голос України» (з Праги)

І заплакало небо над «Спартою»...

Минулого вівторка, коли наш Ту-154 з командою, журналістами і вболівальниками брав курс на столицю Чехії, пішов дрібненький дощик. Стверджують, що ніби це — щаслива прикмета. Це наступного дня й підтвердили динаміви. Вони здійснили маленький спортивний подвиг. Поступившись два тижні тому вдома, все-таки святкували підсумкову перемогу. Причому, вибороти її вдалося на полі суперника у напруженій і майже ворожій атмосфері.

Та велике бажання добитися бажаного результату, справжня мужність (десь в середині другого тайму серйозно травмували пальця на нозі в Олега Лужного, але він, зціпивши зуби, дограв до кінця, Владиславів Ващуку пошкодили три ребра, Андрієві Гусину судомою зводило ноги, але він піднімався і кидався в бій) і, звичайно, майстерність дозволили динамівцям створити оте диво. «Динамо» — у Лізі чемпіонів!

Але повернімося до вівторка. Рівно через годину сорок хвилин ми приземлилися в празькому аеропорту. А потім наші шляхи розійшлися. Команда влодбала готель «Прага», а ми «зголосилися» на «Хілтон». Увечері цього дня о 19.00 за київським часом на «Спарті» наші хлопці під орудою Анатолія Пузача, Олексія Михайличенка та Анатолія Дем'яненка провели насичене і змістовне тренування. Здивувало, що й уболіваль-

Спорт

ників місцевих було на стадіоні, мов кіт наплакав, і журналісти чеські десь поховалися. Либонь, навіть не сумнівалися в успішні земляки.

До речі, на місці дізналися, що в останньому турі національного чемпіонату пражани зіграли в гостях уніцію (4:4) з посереднім клубом «Петра» (Дрновіце). Протягом матчу «Спарта» вела перед — 3:0, 4:1 і в підсумку — такий конфуз. Її захист місцеві репортери охрестили «прохідним двором». Натомість розігрався Хорст Зігль, котрий провів три м'ячі у ворота «Петри».

До речі, цей гравець міг забити і киянам, коли на 115-й хвилині височів над воротами Шовковського. Але Олександр зреагував блискуче. Про нього, воротаря — розмова особлива...

«Спарта» (Чехія, Прага) — «Динамо» (Україна, Київ). 0:1 (перший матч — 1:0). Додатковий час — 0:0. Пенальті — 1:3. Гол: Шевченко, 89. Післяматчеві пенальті реалізували: Ребров, Чижек, Каладзе, Дмитрулін; не реалізували — Вотава, Шевченко, Страчени, Коновалов, Баранек.

«Спарта»: Поштулка, Вотава, Гашек, Хорняк, Чижек, І. Новотні, Локвенц, Зігль, Млієнський (Страчени, 93), П. Новотні (Габрієл, 88), Баранек.

«Динамо»: Шовковський, Лужний, Герасименко (В. Маковський,

84), Головка, Ващук (Коновалов, 67), Дмитрулін, Каладзе, Косовський (Белькевич, 70), Шевченко, Ребров, Гусин.

Арбітр Жіль Весіре (Франція). 26 серпня. Прага. Стадіон «Спарта». Похмуро. 16 градусів. 17 998 глядачів.

Я вже казав, що всі динаміви виклалися повністю заради перемоги. Але для Шовковського, гадаю, це був просто зірковий матч. Підтвердження — і той згаданий момент із Зіглем, і ще кілька. Але головне сталося вже після ігрового часу, коли він парирував три пенальті. І Вотава, і з пофарбованим, мов у папуги, волоссям Страчени, якого місцеві, не дуже виховані, уболівальники називають бразилійцем, і Баранек, котрий так образив нас у київському поєдинку, били не навмання, а зряче, продумано і дуже сильно. І переможцем виходив наш Сашко.

Вірив у нього, — сказав після зустрічі старший тренер національної збірної України Йозеф Сабо. — На тренуваннях Шовковський чудово відбиває пенальті. І довів своє вміння у край важливому матчі.

Утім, давайте будемо щирими. Кияни мали не дуже багато втіхи в дебюті зустрічі. Адже до сьомої хвилини їм не вдалося організувати жодної атаки. На щастя, поступово все стало на свої місця. І в середині першого тайму стало помітно, що чехам наче

не вистачає кисню. Зрозумівши, що поступаються суперникові в функціональній підготовці, футболісти «Спарти» вдалися до знайомої тактики: провокування суперника, симуляція, зачіпки, затримки. І все це на тлі трибун, які шаленіють від любові до своїх, і ненависті до гостей. Однак нічого путнього цього разу у пражан не вийшло.

Натомість, схоже, Господь допоміг українським спортсменам. Коли залишалося всього-нічого часу — півтори хвилини і мало вже хто вірив у диво, Володимир Маковський стрімко пройшов лівим флангом і вивів на удар Шевченка. Андрій сильно пробив із кількох метрів. М'яч після того, як його невдало відбив Поштулка, торкнувся ще й захисника Габрієла і влетів у ворота.

Це був наш перший спалах радості. А другий стався, коли Юрій Дмитрулін холоднокровно реалізував переможний пенальті.

Уже в аеропорту я запитав цього знаного мовчуна: «Чи не хвилювався, коли йшов до точки?»

— Я ні про що не думав, — відповів захисник, — вийшов, мов на тренуванні, і жодні емоції мене не турбували...

Коли пролунав свисток французького арбітра, а наші футболісти побігли до двох трибун, на яких розмістилося понад шість тисяч українських уболівальників, небо мов прорвало зливою. Прага заплакала дощем...

— Гадаю, що вся Україна сьогодні сиділа біля телевізорів, — сказав

перший президент нашої держави, народний депутат України Леонід Кравчук. — Я особисто такого нервового збудження, напруження ще не переживав ніколи. Радію разом із усіма. Гордий, що в нашій команді є такі мужні гравці, як Лужний і вправні воротарі, як Шовковський. Сподіватимемося, що й у інших сферах життя, як оце у футболі, ми згодом зробимо прорив і налагодимо все як слід...

Почесний президент ФК «Динамо» (Київ), народний депутат України Григорій Суркіс:

— Щасливий, що ми взяли гору в справжній битві. Вже набридло говорити про необ'єктивне суддівство. Француз Жіль Весіре перевершив усі найгірші зразки. Але і він не зміг відняти у нас справедливої перемоги.

Ще одну добірку про празькі звияти динамівців читайте в наступному номері нашої газети. А ми щиро дякуємо керівництву ФК «Динамо» (Київ) за допомогу в підготовці цього матеріалу.

На знімку: атакує Сергій Ребров.

Фото Володимира ТИМЧЕНКА (ФК «Динамо», Київ).

Завод — друге моє «я»

У його трудовій книжці і досі один запис — Хмельницький завод трансформаторних підстанцій. Отож прийшов на підприємство після Кам'янець-Подільського індустріального технікуму ще у шістдесятих, і досі працює за тією самою прохідною. Чесно і сумлінно працював рік у рік. Без лукавих слів — не для держави, не заради партійних лозунгів, а передусім для того, щоб заробити копійчину і батькам хоч якось допомогти. На цій спільній ноті власних інтересів і партійних закликів удавалося проявити й особисті здібності. Та хоч на той час його гендиректор (нині покійний) Микола Петраш і належав до вищої партійної еліти, але сам не був зашорений. Бачив, хто і чим дихає. А відтак і всіляко підтримував «хлопця із золотою головою». Пригадую, якось за чаркою Микола Євгенович відверто сказав:

— Побачиш, Михайле, з Кирпіченка буде ще великий толк. Аби тільки його не зіпсувала слава.

Справді, Петраш був чудовим психологом, знавцем людських душ. Як художник, що оберігає свою найціннішу картину, так Петраш віддаляв Кирпіченка від спокус слави і підступних лєстошів підлеглих. Водночас поступово вів молодого і талановитого хлопця шаблями заводської кар'єри. І довів до свого заступника.

Саме на цій посаді — заступника голови правління ВАТ «Укрелектроапарат» Михайло Кирпіченко вже за живого директора практично його і переріс. Чужим людям Микола Євгенович не соромився це сказати. Навпаки — радів: є сильна, надійна зміна, на яку можна спокійно

залишити своє дітище, завод, що вибудував і розбудував, дав йому світову славу. А Михайла тримав у жоретких батьківських руках, питав суворо за кожний огріх. Наче передчував, що завтра не буде кому сказати Кирпіченкові шире слово.

У такий оригінальний спосіб і випліталася життєва стежина нинішнього голови правління ВАТ «Укрелектроапарат» Михайла Кирпіченка. Петрашівська любов оберталася гіркою редькою — на плечі Кирпіченка лігчи не найважчий тягар — утримувати ринки збуту, відкривати нові, в умовах занепаду шукати закордонні інвестиції тощо.

Не випадково, коли не стало Петраша, вибір акціонерів однозначно впав на Михайла Івановича Кирпіченка. І він гідно взяв до рук прапор попередника. У порівнянні з першим півріччям минулого року «Укрелектроапарат» значно збільшив випуск промислової продукції. Сьогодні на ВАТ приїжджають запозичити досвід заводчани з багатьох підприємств та регіонів України, на практиці трансформаторників обласна адміністрація вчить свої районні економічні служби, відповідальних керівників міст і районів.

Він щодень у клопотах, котрих не має жоден заводчанин. І як велике свято душі (на наступному місці після отримання пільгового кредиту!) Михайло Іванович вважає хвилини, проведені з улюбленими онуками. Про себе — ніколи. Бо його «я» — то завод. А завод — то друге його «я».

Михайло ВАСИЛАШКО.
Фото автора.

Хмельницький.

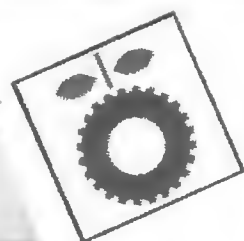

m²
Messe
Düsseldorf
International GmbH

тел.: (044) 246-8313,
факс: (044) 246-8314

КИЇВ, НАЦІОНАЛЬНИЙ ВИСТАВКОВИЙ ЦЕНТР УКРАЇНИ
павільйон № 9

Виставка працює з 10.00 до 18.00

ІНПРОДМАШ-98

8-11 вересня 1998 р.

7-ма Міжнародна спеціалізована виставка
обладнання для переробної,
харчової та пакувальної
промисловості

Для фахівців-відвідувачів -
безкоштовний проїзд від Палацу спорту до НВЦУ.

ОРГАНІЗАТОРИ ВИСТАВКИ:

Мессе Дюссельдорф Інтернаціональ ГмбХ,
Національний виставковий центр України

**Відкрите акціонерне
товариство
«АТН 13058»
оголошує
про проведення перших
загальних зборів
акціонерів**

Збори відбудуться
15 жовтня 1998 р. у при-
міщенні клубу АТН 13058
за адресою: Київ, вул.
Кайсарова, 7/9.

Порядок денний зборів:

1. Звіт правління про
результати діяльності то-
варства за 9 місяців 1998
року та план на 1999 рік.
2. Звіт ревізійної комі-
сії.
3. Прийняття змін і до-
повнень до статуту това-
рства.
4. Прийняття внутріш-
ніх положень товариства.
5. Обрання спостереж-
ної ради товариства.
6. Обрання ревізійної
комісії.
7. Обрання голови
правління товариства.
8. Обрання членів
правління товариства.
9. Різне.

Початок зборів о 14.00.
Реєстрація учасників збо-
рів з 12.00 до 13.30.

Довідки
за телефонами:
263-50-80, 263-10-81.

ЗАО «ДОБРО» об-
'являєт о своей ликви-
дации с 10 июля
1998 г. По вопросам
обращения по адресу:
г. Винница, ул. Теат-
ральная, 29, т/факс
32-22-94 в течение
двух месяцев со дня
опубликования.

нові
курси!
Комп'ютерна азбука
секрети сучасної кухні

УСПІШНА КАР'ЄРА ЗА ДОПОМОГОЮ ЄШКО!

■ Ви завжди мріяли вивчити іноземну мову?

На своїх курсах ЄШКО пропонує вивчити **основні
європейські мови** за оригінальною методикою,
заснованою на 50-річному досвіді вивчення мов у країнах
Західної Європи.

■ Ви хочете освоїти нову спеціальність або організувати
своє діло?

Професійні курси ЄШКО дадуть Вам знання за
спеціальностями, які користуються великим
попитом на ринку праці.

■ Вам подобається з користю проводити
вільний час?

Хобі - курси ЄШКО - це спосіб урізноманітнити
своє дозвілля і відкрити для себе нові
можливості.

У місячну вартість навчання входить вартість
аудіокaset і поштових відправлень. Оплата
проводиться на основі рахунка Школи в
гривнях за курсом НБУ на момент
виставлення рахунка. Матеріали
курсів друкуються російською
мовою.

Ліцензія № 21002203

10%
знижка!
за умови покупки
одразу всього курсу

Інформаційна служба
ЄШКО працює для Вас
с 8:30 до 21:00
(0572) 20-61-31

ЄШКО - це найбільша школа кореспондентської
(заочної) освіти в Європі. Навчання в ЄШКО
базується на природному способі засвоєння знань.

ЄШКО пропонує:

- навчання дома в комфортній обстановці;
- отримання учбових матеріалів рекомендованою
кореспонденцією;
- самостійний вибір темпу занять;
- опіку особистого викладача;
- безкоштовні інформаційні "Журнали ЄШКО"
і "Кур'єр ЄШКО";
- навчальну, художню літературу, словники та
інші корисні товари для навчання за системою
"ТОВАРИ-ПОШТОЮ" для наших студентів.

**Отримай Свідоцтво ЄШКО
і відкрий у своєму житті
нові можливості!**

ЄВРОПЕЙСЬКА ШКОЛА
КОРЕСПОНДЕНТСЬКОЇ

ЄШКО

ОСВІТИ
НАЙПЕРША
НАЙКРАЩА
НАЙБІЛЬША

Рекомендовано Міністерством освіти України

ПРОФЕСІЙНІ КУРСИ

Основи бухгалтерського обліку

Секретар-референт

Основи менеджменту

Маркетинг

Комп'ютерна азбука

ХОБІ-КУРСИ

Курс крою та шиття

Астрологія

Курс косметики

Секрети сучасної кухні

МОВНІ КУРСИ

Англійська для початківців

Англійська для початківців "плюс"

Англійська для середнього рівня

Англійська для середнього рівня "плюс"

Англійська для вищого рівня

Англійська для дітей I

ціна за місяць

6,8\$

6,4\$

7,3\$

7,3\$

6,8\$

5,5\$

5,5\$

5,5\$

5,5\$

5,5\$

5,5\$

5,5\$

5,5\$

5,5\$

5,5\$

5,5\$

5,5\$

строк навчання

12 міс.

12 міс.

12 міс.

12 міс.

12 міс.

12 міс.

12 міс.

12 міс.

12 міс.

12 міс.

12 міс.

12 міс.

12 міс.

12 міс.

12 міс.

12 міс.

12 міс.

ціна за місяць

6,9\$

6,9\$

6,9\$

6,9\$

5,9\$

5,9\$

6,4\$

6,4\$

6,4\$

5,9\$

5,9\$

5,9\$

5,9\$

5,9\$

5,9\$

5,9\$

5,9\$

строк навчання

9 міс.

9 міс.

9 міс.

9 міс.

16 міс.

24 міс.

16 міс.

24 міс.

16 міс.

16 міс.

24 міс.

24 міс.

16 міс.

16 міс.

16 міс.

16 міс.

16 міс.

КУПОН НА БЕЗКОШТОВНИЙ ПРОБНИЙ УРОК

вказати назву курсу

індекс

місто (село)

область

вулиця, № будинку і квартири

код міста, телефон

ім'я, прізвище

6004DH

**Щоб одержати БЕЗКОШТОВНО пробний урок обраного
Вами курсу, заповніть купон і вишліть на адресу:
310022, Харків, а/с 248 ЄШКО**

Добрі посмішки пісенної долі

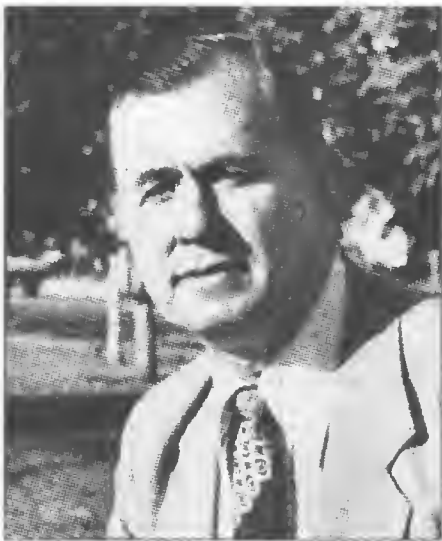
Портрет

ДАЛЕКО позаду рідна домівка, де мати виходила провадити сина, змахуючи сльози натрудженими руками. А він йшов тернистими стежинами у незнану далечінь.

— Чи щаслива ви людина? — запитав у нього — поета-пісника **Віктора ГЕРАСИМОВА**.

— Так! Бо народився у Нікополі — на батьківщині славнозвісного запорозького кошового Івана Сірка. Вдячний долі за те, що батьки виростили мене порядною людиною... Пригадую перші спроби писати вірші. У шкільні роки длубався в кожному слові, й коли щось виходило, — радів неймовірно. Співпрацював з ансамблем Київського військового округу. А потім потрапив на всеукраїнське радіо.

— Саме там відкрилися можливості для самовираження?

— Радіоефір для поета-пісника життєво необхідний. Коли працював у редакції мистецьких програм, зустрічався з видатними людьми. Запалюючись їхнім натхненням, бажав внести свою скромну частку в наше мистецтво. Тоді, щоб розкрутити українську пісню, слід було докласти чимало зусиль.

— Нещодавно побачила світ ваша книжка «Андріївський узвіз»...

— Вона написалася сама собою — у вагоні поїзду. Непомітно, аркуш до аркуша. Раптом зрозумів: потрібно видавати.

— Вас знають ще й як віцепрезидента Асоціації діячів естрадного мистецтва. Чим допомагає вона молодим обдаруванням?

— Щороку проводимо фестивалі, конкурси, на яких кожен може показати, чого вартий. Як сказав поет-сатирик Владислав Бойко: «Талант проб'ється скрізь без візи і покаже будь-якому тузу, що за хвоста спіймати музу — це як «своє» загнати в лузу»... Ціную дотепний гумор. Саме асоціація започаткувала конкурс читців імені Андрія Сова. 28—29 вересня він відбудеться в Одесі вже вдруге. У гумористів є шанс зарекомендувати себе.

— А вам, Вікторе Володимировичу, хай і надалі посміхається доля.

Розмовляв **Віталій КРАСНЮК**.

На знімку: **Віктор Герасимов**.

Що там за драма в «обгортці» бойовика?

Десята муза

Хоч як дивно, а вдалося-таки голлівудським метрам розчулити незворушного українського глядача. Вдруге після «мелодраматичного» «Титаника» глядачі столичного «Кінопалацу» нишком змахували з очей підступні сльози. Та з чого б це? Фільм Гарольда Беккера «Меркурій у небезпеці» — класичний бойовик, не позбавлений дешици гумору, зі в міру тривіальним сюжетом та передбачуваним підбором акторів (Брюс Вільс, Алек Болдуїн). Здавалося, що може бути банальніше: добрий та поганий герої (вже вкотре) сходяться у двобої за життя третьої — невинної — особи... Та, може, вся річ у тому, що цей третій — хворий на аутизм дев'ятирічний хлопчик, який не усвідомлює нічого зі здійсненої навколо нього колотнечі? Чи у ледь помітній посмішці Вільса, що не зникла з його обличчя навіть у ролі розчарованого, спустошеного агента-одинака?

Анастасія ПЕРЕПЕЛИЦЯ.

На знімку: кадр із фільму.

Афіша вихідних днів

Київ

Культурний центр «Український дім»: виставка робіт Анастасії Федоренко «Океан фантазій» (художня фотографія).

Галерея «Триптих»: виставка творів художників-прикладників.

Галерея «Ірена»: виставка графіки Ольги Люби.

Провідні столичні театри на гастролях.

Одеса

Академічний театр опери та балету: субота — опера «Євгеній Онегін» П. Чайковського (о 19 годині).

Погода

29—30 серпня в Україні очікується холодна та нестійка погода. Часом грозові дощі. Вітер західний, 5 — 12 метрів за секунду.

Температура вночі 9 — 14, вдень 17 — 22 градуси тепла. На півдні вночі 11 — 16, вдень 21 — 29 градусів вище нуля.

На Київщині можливі грози. Температура вночі 9 — 14, вдень 17 — 22 градуси тепла.

Український гідрометцентр.

Про те, що було і буде

Наступний острів в океані

Фотовиставки 11-річної Насті Федоренко збирали здивовану публіку в престижних залах Європи. У своїх відгуках фотохудожницю називали обдарованою митці-знаменитості. А тепер і відвідувачі експозиції «Океан фантазій» у столичному «Українському домі» запитують одне одного: «Невже?...» Адже справді важко повірити, що автор зрілих, професійних робіт — мале дівча. Хоча Настя у свої роки є повноправним членом Спільки фотохудожників та Спільки журналістів України.

Перший день тридцятого літа

Минулої неділі вернісаж у київській галереї «Ірена» як ніколи був схожий на зліт у родинному гнізді. Секрет — в атмосфері, яку створювали героїня Ольга Люба та її гості. Вони навідали Ольгу не лише як автора виставки. Але й як іменинницю. Художниця святкувала свій ювілей одночасно із персоналкою. Зрозуміло, чому експозицію графіки було названо «Тридцяте літо». А в подарунок від господині «Ірени» Ірини Осадчої

Ольга отримала рідкісний компакт із записом творів 24 митців, що їх галерея популяризує.

«Українське бельканто»

Така назва Першого міжнародного фестивалю мистецтва академічного співу, що відбувся у Донецьку. Початок цьому покладено рік тому, під час Першого Всеукраїнського фестивалю бельканто, який організовано на базі місцевої школи академічного співу. Протягом трьох днів тут демонстрували свої здібності обдаровані діти. А завершилося свято гала-концертом на сцені знаменитого Донецького академічного театру опери та балету.

Гряде

журналістська осінь

15—18 вересня у Бердянську (Запорізька область) відбудеться всеукраїнський фестиваль регіональної преси «Азовська осінь-98». Він для міста вже одинадцятий. Організатори — Спілька журналістів України, Бердянський міськвиконком, обласна та міська журналістські організації, редакція місцевої газети «Південна зоря» — запросили понад 200 представників ЗМІ з України та близького зарубіжжя.

ZOO-хачі

Не плачте у підвалі, крокодили!

Виповнилося 10 років Єваторійському акваріуму тропічних риб та крокодилів. Майже 100 їх видів зібрав з усіх кінців світу та подарував місту Олексій Пилипцев.

Разом з кількома друзями Олексій переобладнав на акваріум занедбаний підвал житлового будинку. Відданість натураліста улюбленій справі вражає численних відвідувачів. Господар водного царства не відходить від своїх підопічних цілий рік. Годує їх, вирощує потомство, проводить екскурсії. І — мріє. Про просторе, придатне для унікальної колекції приміщення. Тоді Олексій міг би збільшити її вдвічі.

Віктор ХОМЕНКО.

«Кролики» і всі, всі, всі

Від суботи — до свободи

Безглузде запитання: чим це займаються Володимир Мойсеєнко та Володимир Данилець у свої вихідні? Ясна річ — пробуджують люд хохмами в передачі «Прокинься та співай». Ні, то не відпочинок, скажете ви, а альтруїзм якийсь. А що в них залишається для себе?

Данилець пише музику, виконує пісні, грає на музичних інструментах. Мойсеєнко теж грає — на гітарі. Однак для нього на одному з перших місць — автомобіль. Обидва дуже сімейні хлопці. І кожну вільну хвилину (їх у артистів дуже мало) прагнуть побути з дружинами й дітьми.

Наступного уїк-енду знамениті «Кролики», швидше за все, святкуватимуть. Що б ви думали? Присвоєння їм звання «Народний артист України» (звісно, що кожному з них). І коли чують, мовляв, в Україні «зірочки» роздають направо-наліво, переконані: «Кролики» це не стосується. Вони, безперечно, народні. Тому всі, всі, всі ми щиро радіємо за двох Володимирів та їхнього художника Євгена Перебіноса. Вітаємо!

Ніла ІВАНЕНКО.

Реклама

ЄДИНИЙ В ХАРКОВІ ІНСТИТУТ

який вже багато років надає не тільки прекрасну освіту, але й максимально підтримує своїх випускників у працевлаштуванні за професіями:

секретар-референт
бухгалтер
бухгалтер
бухгалтер

підприємства торгівлі
сільськогосподарського
підприємства

Без вступних
екзаменів
За 4 місяці
Зачно
Диплом

За вибраною
Вами професією
Вам будуть надіслані
умови навчання

Довідки за телефонами:
(0572) 90-53-56,
92-32-61

ХАРКІВСЬКИЙ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ

Головний редактор **С. ПРАВДЕНКО**.

Редколегія: **О. БІЛИК** (заст. головного редактора), **Л. БРОВЧЕНКО** (заст. головного редактора), **А. ГОРЛОВ** (перший заст. головного редактора), **В. ЖЕЖЕРА**, **В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ**, **С. ПИСАРЕНКО**, **А. СОЛОНСЬКИЙ**, **В. СУДДЯ** (заст. головного редактора).

Адреса редакції:
252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: sekret@golos.relk.com

♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
♦ Рукописи не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію
періодичного друкованого видання —
КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень
(крім неділі й понеділка)
українською й російською мовами. Індекс 60955.
Тираж 198704.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311164.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Засновник —
Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить
з 1 січня 1991 року.